

UNIVERZITA KARLOVA

FAKULTA SOCIÁLNÍCH VĚD

Institut Komunikačních studií a žurnalistiky

Katedra Mediálních studií

Bakalářská práce

2020

Alžběta Staňková

UNIVERZITA KARLOVA

FAKULTA SOCIÁLNÍCH VĚD

Institut Komunikačních studií a žurnalistiky

Katedra Mediálních studií

**Komparace českých docusoap „Čtyři v tom“ a „Malé
lásky**

Bakalářská práce

Autor práce: Alžběta Staňková

Studijní program: Mediální a komunikační studia

Vedoucí práce: PhDr. Milan Kruml

Rok obhajoby: 2020

Prohlášení

1. Prohlašuji, že jsem předkládanou práci zpracovala samostatně a použila jen uvedené prameny a literaturu.
2. Prohlašuji, že práce nebyla využita k získání jiného titulu.
3. Souhlasím s tím, aby práce byla zpřístupněna pro studijní a výzkumné účely.

V Praze dne ... 30. 7. 2020

Alžběta Staňková

Bibliografický záznam

STAŇKOVÁ, Alžběta. Komparace českých docusoap „Čtyři v tom“ a „Malé lásky“. Praha, 2020. 31s. Bakalářská práce (Bc.) Univerzita Karlova, Fakulta sociálních věd, Institut komunikačních studií a žurnalistiky. Katedra mediálních studií. Vedoucí diplomové práce PhDr. Milan Kruml

Rozsah práce: 61 171 znaků

Anotace

Bakalářská práce „Komparace českých docusoap ‚Čtyři v tom‘ a ‚Malé lásky‘“ se zabývá možným rozdílem v obou zmíněných televizních pořadech, zvláště vzhledem k faktu, že jeden je natočen veřejnoprávní a druhý soukromou televizí. V první kapitole se budu zabývat vymezením žánru docusoap a jeho současným stavem v ČR, prostor dostanou také obě televizní stanice, které oba pořady vysílaly. V následujících dvou kapitolách poté pořady dostanou vlastní prostor. Věnovat se budu obsahu, formě zpracování, příkladům jednotlivých příběhů a také vyjádřením tvůrců, případně účastníků. Čtvrtá kapitola shrne poznatky z předchozích dvou analýz a porovná nejzásadnější rozdíly, které mezi pojetím totožného tématu na jiných televizních stanicích jsou. Zamyslím se zde také nad otázkou, zda má na podobu pořadu vliv to, že jeden natočila stanice veřejnoprávní, zatímco druhý stanice soukromá.

Annotation

Bachelor thesis „Comparison of Czech Docusoaps ‚Čtyři v tom‘ and ‚Malé lásky‘“ compares possible differences in the two forementioned tv shows, especially according them being made by public and commercial TV respectively. In first chapter, author try to define the docusoap genre, analyse it's current state in Czech republic and describe both TV stations airing mentioned TV shows. In next two chapters, TV shows themselves get more space. Author focuses on their content, form, individual stories and statements of makers and participants. Forth chapter summs up knowings from both analyses and compares most significant differences in shows covering the same theme made by two different TV's. Author also muse on question about influences in TV shows, if they are made by commercial or public TV.

Klíčová slova

Docusoap, pořad, televize, dokument

Keywords

Docusoap, show, television, document

Title/název práce

Komparace českých docusoap „Čtyři v tom“ a „Malé lásky“

Poděkování

Na tomto místě bych ráda poděkovala vedoucímu práce PhDr. Milanu Krumlovi za rady, konzultace, vstřícnost a inspirativní přednášky během výuky, které mě přivedly k tématu práce. Dále bych ráda poděkovala své rodině, a to především za obrovskou trpělivost.

Obsah

Úvod	2
1.Docusoap v českém prostředí	3
1.1 Vymezení žánru	4
1.2 Docusoap a příbuzné žánry na TV Nova	4
1.3 Docusoap a příbuzné žánry televize Prima	7
1.4 Docusoap a příbuzné žánry České televize	9
2. Analýza pořadu “Čtyři v tom”	12
2.1 Popis a obsah pořadu	12
2.2 Struktura a dokumentaristické postupy v pořadu	14
2.3 Ohlasy pořadu	16
3. Analýza pořadu “Malé lásky”	17
3.1 Popis a obsah pořadu	17
3.2 Struktura a dokumentaristické postupy v pořadu	18
3.3 Ohlasy pořadu	20
4. Srovnání pořadů „Čtyři v tom“ a „Malé lásky“	21
4.1 Rozdíly mezi pořady	21
4.2 Manipulace s realitou v pořadech	23
4.3 Vliv veřejnoprávní a komerční sféry	24
Závěr	28
Summary	29
Použitá literatura	31

Úvod

Práce, která bude následovat, má za cíl porovnat dva původní české docusoapy, „Čtyři v tom“ České televize a „Malé lásky“ TV Nova a odpovědět na otázku, jaké jsou mezi nimi rozdíly a zda jsou tyto rozdíly způsobeny tím, že jeden z projektů vznikl ve veřejnoprávní a druhý v soukromé televizi. Předpoklad, se kterým k tvorbě práce přistupuji, je, že typ televize určitou roli mít bude, už proto, že každá z nich obvykle tvoří zcela jiný obsah.

V první části stručně uvedu samotný žánr docusoap a pokusím se jej co nejdůkladněji charakterizovat. Dále provedu rešerši, týkající se toho, jak k němu přistupují největší české televizní stanice nyní a jaký byl v jejich programu historický vývoj žánru docusoap.

Druhá část se věnuje vlastní analýze obou projektů, které předcházelo pozorné zhlédnutí prakticky všech epizod obou pořadů. Zohledňuji při tom jak obsahovou stránku, tak použité dramaturgické postupy, technické provedení, předpokládanou finanční náročnost, casting, ale také ohlasy show a její možnou budoucnost.

Ve třetí části za užití získaných informací popisují, v čem se podle mého názoru obě show nejvíce liší a čím to může být způsobeno. Odpovím zde také na hlavní otázky a pokusím se nastínit možnosti, proč jsou rozdíly způsobené právě tím, v jaké televizi obě show vznikly.

Na samotný závěr veškeré výsledky shrnu a stručně zhodnotím výsledky své práce. Zmiňuji zde také možnosti případných dalších souvisejících témat, kterým by se bylo v rámci toho možné věnovat.

1.Docusoap v českém prostředí

1.1 Vymezení žánru

Aby bylo vůbec možné s pojmem „docusoap” pracovat, je nutné jej nejprve vymezit. Podle mediálního slovníku Mediaguru se jedná doslova o „televizní žánr, který zaznamenává situace dokumentární formou a zpracovává je (stříhá) jako seriál”¹. Většinou se jedná o témata, která mohou být divákům nějakým způsobem blízká, jako například různé události z rodinného života (narození dítěte, svatba, školní docházka), změna módního stylu či životosprávy a podobně. Důraz je kladen na to, aby se mohlo publikum s aktéry takové show nějakým způsobem identifikovat, a také na dramatický potenciál zobrazovaných situací. Obvykle zde vystupují reální lidé v reálném prostředí, ale pomocí práce s jednotlivými situacemi a předem daným scénářem zde vyniká především drama a sledování vztahů mezi aktéry show.²Tato určitá bulvárnost a zkreslenost, způsobená tím, že objektivita v tomto žánru není na prvním místě, odlišuje žánr docusoap od klasického dokumentu.

Tento populární televizní žánr je dále považován za součást o něco širší a poměrně nesourodé skupiny pořadů, které se souhrnně říká „reality TV”. Kromě docusoap tam řadíme například talkshow, reality show, talentové soutěže a další pořady tohoto typu. Společným jmenovatelem je v tomto případě snaha z poměrně obyčejných, a do jisté míry každodenních, věcí udělat velkou show, která bude bavit publikum.³

Velká část zmíněných pořadů se snaží o určitou formu interaktivity, a to právě proto, aby se diváci s jejím obsahem více identifikovali a mohli se cítit součástí show. Někdy může veřejnost přispívat vlastní tvorbou, například ve formě amatérsky pořízených videozáznamů. Z českého televizního prostředí lze takto například připomenout pořad „*Tak neváhej a toč!*”, který se začal vysílat v roce 1995 a spočíval ve vysílání těch nejvíc kuriózních a vtipných videí, která lidé natočili za pomoci tehdy aktuálně módních domácích videokamer. O čtyři

¹ Docusoap | MediaGuru. *Homepage* | *MediaGuru* [online]. Copyright © 2020 [cit. 31.07.2020]. Dostupné z: <https://www.mediaguru.cz/slovník-a-mediatypy/slovník/klicova-slova/docusoap/>

² ORLEBAR, Jeremy: *Kniha o televizi*, Vyd.1, Praha 2012, AMU Praha, 226 stran, ISBN 978-80-7331246-6, str. 49 Pozn. překl.)

³ KOŠŤÁLOVÁ, Soňa. *Počátky a rozmach české docusoap*. Praha, 2016. 69 s. Bakalářská práce (Bc.) Univerzita Karlova, Fakulta sociálních věd, Institut komunikačních studií a žurnalistiky. Katedra mediálních studií. Vedoucí diplomové práce PhDr. Milan Kruml, str. 24

roky později následoval ještě podobný formát „*Natočto!*”, kde se navíc vysílala i videa zahraniční.⁴

Žánr jako takový začal vznikat patrně v 80. letech 20. století. Úplně původně se jednalo o jakési popularizační reportážní dokumenty, zobrazující každodenní práci policie nebo záchranné služby. Velice oblíbený byl například pořad „*COPS*“ z roku 1988, který zaznamenával zásahy americké policie. Postupně začaly vznikat nejen tyto pořady „ze života”, ale také více či méně inscenované záležitosti, jako například „*Real World*” televizní stanice MTV v roce 1992. Jednalo se o předchůdce moderních reality show z počátku tisíciletí, ve kterých je skupina pečlivě vybraných účinkujících, kteří se vzájemně neznají, společně po určitý čas zavřená ve vile, kde plní různé úkoly a navazuje vztahy. Po celou dobu pobytu jsou přítom účastníci natáčeni kamerou. Pořízený záznam je sestřihán tak, aby výsledné situace působily co nejvíce dramaticky a senzačně.⁵

Na tomto místě však jakékoli přesnější vymezení končí, neboť kategorie reality TV i samotného docusoapu je natolik široká a v každém jednom případě specifická, jak autoři přichází s novými nápady a dosud nevídanými formáty, že se ani mediální teoretici mnohdy neshodnou na tom, kterou nálepkou by měl ten který pořad obdržet. Jednou z uváděných charakteristik reality TV je například to, že v těchto pořadech vystupují „obyčejní lidé” z publika.⁶ Existuje ale celá řada pořadů, které tento fakt vyvrací, jako například různé docureality, ukazující život celebrit. Jedním z nejznámějších pořadů tohoto typu je „*Držte krok s Kardashians*”. Proto se budu v této práci držet dříve zmíněných jednoduchých definic.

1.2 Docusoap a příbuzné žánry na TV Nova

Protože reality TV a docusoap bývají obvykle doménou především komerčních televizních stanic, je jistě správné zmínit na prvním místě TV Nova, která je první celoplošnou komerční televizní stanicí, vzniknuvší v České republice.⁷ Vysílá již od 4. února 1994 a po dlouhá léta se umísťuje na prvním místě, co se sledovanosti televizních stanic týče.

⁴ Natočto! (TV pořad) (1999) | ČSFD.cz. [online]. [online]. Dostupné z: <https://www.csfd.cz/film/259866-natocto>

Tak neváhej a toč! (TV pořad) (1995) | ČSFD.cz. [online]. Copyright © Archiv České televize [cit. 31.07.2020]. Dostupné z: <https://www.csfd.cz/film/262814-tak-nevahej-a-toc/prehled/>

⁵ REIFOVÁ, Irena. *Slovník mediální komunikace*. Praha: Portál, 2004. ISBN 80-7178-926-7., str. 206

⁶ OUELLETTE, Laurie. *A companion to reality television*. Malden, MA: Wiley-Blackwell, 2014. ISBN 9781118599624., str. 4

⁷ Železný postavil tiskárnu na peníze, které ho zničily. Nova má zlatá léta za sebou, (online) 2012, (zdroj ze dne 31. 1. 2012), dostupné na <https://byznys.ihned.cz/zpravodajstvi-cesko/c1-54567970-zelezny-postavil-tiskarnu-na-penize-ktere-ho-znicily-nova-ma-zlata-leta-za-sebou>

Vznik soukromých televizních stanic v Česku umožnila pochopitelně změna politického klimatu a s tím související uvolnění v 90. letech, které nás nasměrovalo k Západu. Obdiv zejména k americké kultuře, donedávna zapovězené, pochopitelně způsobil snahu dohnat vše, o co Češi do té doby přicházeli. Projevilo se to tak pochopitelně také v televizní kultuře.

Nejspíš prvním formátem, spadajícím do kategorie reality TV, byla „*Miss ČR*“, která se vysílala od roku 1996 až do roku 2008. Zakladatelem této tehdy oblíbené společenské kratochvíle byl Miloslav Zapletal, který se postaral o to, aby se ze soutěže stala poměrně prestižní záležitost. Nebyla to však jediná soutěž, která se na počátku 90. let na TV Nova objevila. Jen o rok později následovala pěvecká show „*Rozjezdy pro hvězdy*“, inspirovaná podobnými pořady ze zahraničí. Zajímavostí je, že se zde poprvé objevili někteří zpěváci, kteří se v následujících letech proslavili, jako například Vlasta Horváth nebo vítězka historicky prvního ročníku soutěže „*Česko hledá superstar*“ Aneta Langerová. V roce 1998 poté vznikl pořad velmi podobného typu, jménem „*DO-RE-MI*“, ve kterém byl v každém díle nejlepší účinkující odměněn finančním obnosem, případně hodnotným dárkem.

K největšímu rozmachu reality TV však došlo až po roce 2000. Tehdy byly velice módní především pořady, které si většina lidí vybaví, když se řekne „reality show“. V tomto případě se jedná o českou variantu formátu „*Pop Idol*“, u nás již zmiňovaná soutěž „*Česko hledá superstar*“, která se v různých obměnách vysílá od roku 2004 až dodnes. Castingů se účastní stovky mladých lidí, kteří se snaží dokázat, že právě oni jsou budoucí hudební eso na české mediální scéně. Postupně přísné síto poroty vybírá ty nejnadanější. Jakmile zůstane jen hrstka nejlepších, mají soutěžící k dispozici lektory zpěvu, většinou projdou proměnou image a o jejich dalším osudu kromě poroty rozhodují také hlasy diváků, zasílané prostřednictvím SMS.

Jen o rok později, v roce 2005, spatřila světlo světa první řada dodnes populárního pořadu, který jako první vykazoval znaky docusoap, přestože mu tak v tu dobu nejspíš ještě nikdo neřikal. Jedná se o formát „*Výměna manželek*“, který se objevil o rok dříve v USA pod názvem „*Wife Swap*“ a v různých mutacích se vysílal již v mnoha zemích světa. Show spočívá v tom, že z mnoha přihlášených rodin produkce vybere a spáruje ty, které jsou z nějakých důvodů protikladné, a ty si následně na dobu deseti dní vymění manželky a matky. Po určitou dobu se „náhradní maminka“ přizpůsobuje obvyklému chodu domácnosti, zatímco

ve druhé části přejímá velení ona a pokouší se přimět členy své dočasné rodiny k všelijakým změnám. Po uplynutí lhůty se sejdou oba páry v restauraci a navzájem si sdělí své dojmy z pobytu.⁸ Obyčejně dochází k různým konfliktním situacím, pramenícím většinou ze sociálních a kulturních rozdílů mezi rodinami, které jsou ještě umocněné tím, že jsou jednotlivé epizody více či méně sestříhané tak, aby působily co možná nejvíc dramaticky. Zvláště v posledních letech se v pořadu dá pozorovat trend výběru co možná nejpodivnějších a nejproblémovějších účastníků, kteří poté víří vášně zejména na sociálních sítích v diskuzích, týkajících se jednotlivých epizod.

Patrně prvním pořadem Novy, o kterém se veřejně mluvilo jako o docusoap, je „*Druhá šance*” z roku 2009. Jednalo se o dvanáctidílný cyklus, který sledoval osudy těch občanů, kteří se dostali někdy i vlastní vinou do svízelné situace, jakou může být například drogová závislost, dluhy, nemoc a další problémy. Za pomoci televize pak mohli tito lidé začít své potíže řešit a postupně se tak odrazit ode dna. Jejich osudy štáb sledoval dva roky, po které se aktérům dostávalo rozličných způsobů pomoci.⁹ Jednalo se například o pořízení bytového vybavení, finanční dary, změnu vizáže nebo dokonce plastickou operaci. Právě tato do velké míry povrchní řešení, která často působila jako nepřiliš kvalitně ukrytá reklama, byla předmětem kritiky. Negativně se o tom vyjadřovala například známá filmová kritička Mirka Spáčilová.¹⁰

Za docusoap můžeme rozhodně považovat také projekt „*Příběhy bez scénáře*” z roku 2010, ve kterém byly postupně představovány různé lidské osudy, odehrávající se v divácky atraktivních prostředích. Jednalo se například o „*Zvěřinec*”, sérii, ve které se mohli diváci prostřednictvím obrazovek podívat do zákulisí Plzeňské zoologické zahrady a zjistit, jak probíhá pracovní den ošetřovatelů, veterinářů a dalších zaměstnanců. Kromě rutiny byly k vidění i neobvyklé události, jako třeba umělé oplodnění tygrů nebo trhání zubu medvědovi. Ve stejném projektu vznikl také pořad „*Život na vlásku*”, dokumentující čekání pacientů na transplantaci v pražském IKEMu, nebo „*Zlatí hoši*”, poměrně mrazivá sonda do života malých hokejistů z přípravky, vyvolávající řadu otázek. Například zda je v pořádku, aby takto

⁸ Výměna manželek (TV pořad) (2005) | ČSFD.cz. [online]. Copyright © Archiv TV Nova [cit. 31.07.2020]. Dostupné z: <https://www.csfd.cz/film/250934-vymena-manzelek/prehled/>

⁹ Druhá šance startuje na Nově už na konci února. Cyklus příběhů ze života lidí (online), 2009, (zdroj z 5. 2. 2009), dostupné z <https://web.archive.org/web/20090209154743/http://www.mediashow.cz/clanek/Druha-sance-startuje-na-Nove-uz-na-konci-unora-Cyklus-pribehu-ze-zivota-lidi>

¹⁰ Druhá šance Novy léčí těžké životy plastikou a kadeřníkem (online), 2009, (zdroj z 26. 2. 2009), dostupné z https://www.idnes.cz/kultura/film-televize/druha-sance-novy-leci-tezke-zivoty-plastikou-a-kadernikem_A090226_115229_filmvideo_jaz

malé děti byly součástí sportovního kolotoče, ve kterém se více než na radost ze hry hledí na výkon a možný finanční zisk.¹¹

V dalších letech TV Nova vysílala mnoho pořadů, které zcela jistě patří do kategorie reality TV, avšak další skutečnou docusoap byl až pořad „*Malé lásky*” z roku 2017, dokumentující porodní příběhy mnoha českých matek, o němž však bude řeč v další části práce.

1.3 Docusoap a příbuzné žánry televize Prima

Přestože na celém území České republiky začala komerční televize Prima vysílat až po Nově jako druhá, v jedné věci ji přece jen předčila. Licenci pro komerční vysílání získala na našem území jako první, a to již 26. listopadu 1992.¹² Vysílat na území Prahy a středních Čech začala v létě následujícího roku. Na počátku roku 1995 se poté rozšířila do celé republiky.

Prvním pořadem, který byl oficiálně přiřazen do kategorie reality-TV, byla v roce 2004 „*Balírna*”. Šlo o tehdy v zahraničí poměrně módní koncept, kdy se v rámci různých zábavných aktivit setkávali lidé opačného pohlaví, kteří se dosud neznali, za účelem nalezení protějšku. Konkrétně v tomto případě v pořadu většinou byly k vidění tři dívky, mezi kterými si měl muž postupně vybrat tu, která se mu líbila nejvíc. Pořad však nebyl příliš úspěšný, protože se na obrazovce udržel pouhý rok. Kromě toho velice záhy přišla jiná novinka, která touhu po pořadech tohoto typu na čas uspokojila. Nastala totiž éra klasických reality show, jak si je obvykle člověk představí.

V roce 2005 měli diváci možnost poprvé zhlédnout show „*VyVoleni*”, která se ve svém principu velice podobala světově známému formátu „*Big Brother*“. Ten ve stejnou dobu plánovala zavést konkurenční TV Nova, Primě se však podařilo zahájit vysílání své show o týden dříve a získat tak konkurenční výhodu. Postupně byly odvysílány tři řady, přičemž každá měla nižší sledovanost, než předchozí. Nebyl to však jediný pořad z kategorie Reality TV, který měli diváci Primy možnost sledovat, a tak si fanoušci tohoto druhu zábavy i přesto přišli na své.

¹¹ Historie společnosti | iPrima. *iPrima – Je na co se dívat* [online]. Copyright © FTV Prima 2003 [cit. 31.07.2020]. Dostupné z: <https://www.iprima.cz/o-spolecnosti/historie-spolecnosti>

¹² KOŠTÁLOVÁ, Soňa. *Počátky a rozmach české docusoap*. Praha, 2016. 69 s. Bakalářská práce (Bc.) Univerzita Karlova, Fakulta sociálních věd, Institut komunikačních studií a žurnalistiky. Katedra mediálních studií. Vedoucí diplomové práce PhDr. Milan Kruml, str. 62

Dalším oblíbeným formátem, který se Primě podařilo na své obrazovky přinést, byl „Trošečník” v roce 2005.¹³ V tomto pořadu 16 soutěžících pobývalo měsíc na opuštěném ostrově a účastnilo se různých, převážně sportovních, her, za které mohli získat různé výhody. V určitých časových úsecích mezi sebou soutěžící vybírali ty, o kterých si mysleli, že by měli soutěž opustit. Ten, kdo přežil nejdéle, poté vyhrál několikamilionovou finanční sumu.

O rok později se na obrazovkách objevila „Chůva v akci”, v zahraničí známá pod názvem „Nanny 911”. V rámci tohoto formátu televizní produkce vybrala prostřednictvím castingů rodiny s problémovými dětmi. Těm poté na jeden týden poslala zkušenou profesionálku, která se výchovou zabývá. Ta se pokusila potíže, které rodiče s nezvedenými potomky měli, napravit, nebo alespoň rodinu nasměrovat, jak by měla postupovat dál. Po celou dobu bylo vše zaznamenáváno natáčecím štábem. Ve výsledném seriálu poté patřil každý díl jiné rodině.

14

Samostatnou kategorií docureality pořadů televize Prima jsou ty, které se zabývají zdravým životním stylem a krásou. Prvním, a pravděpodobně nejpopulárnějším, byl pořad „Jste to, co jíte” z roku 2006, který se s přestávkami vysílal až do roku 2018. Každý díl sledoval snahu jednoho nadváhou trpícího člověka se svými nadbytečnými kilogramy něco udělat. Ve snažení aktérům pomáhala nejprve známá lékařka a odbornice na výživu Kateřina Cajthamlová, poté ji nahradil nutriční specialista Petr Havlíček a psychologka Laura Janáčková. Změna byla vždy poměrně drastická, a tak byli diváci svědky toho, jak obávaná „doktorka Kateřina” vyhazovala z lednice rovnou do odpadkového koše kilogramy nevhodných potravin, nebo toho, jak se sportem nepolíbení jedinci najednou pokoušeli běhat.¹⁵ Již s menším úspěchem se setkala show „Nahá jsi krásná” z roku 2009, ve které populární kadeřník Libor Šula za pomoci stylistů a dalších odborníků pomáhal účastnicím se ženám, aby přijaly samy sebe a začaly se sebou být spokojené. To probíhalo pomocí úpravy zevnějšku, změny módního stylu, a v konečné fázi dokonce nafocení uměleckých aktů. Velká část pořadu působila jako (nepříliš dobře) skrytá reklama na kadeřnické salóny,

¹³ Trošečník (TV pořad) (2006) | ČSFD.cz. [online]. Copyright © Archiv TV Nova [cit. 31.07.2020]. Dostupné z: <https://www.csfd.cz/film/253486-trosecnik/prehled/>

¹⁴ CHŮVA V AKCI – NOVÝ POŘAD NA OBRAZOVCE PRIMA TV - Lupa.cz. Lupa.cz - server o českém Internetu [online]. Copyright © 1998 [cit. 31.07.2020]. Dostupné z: <https://www.lupa.cz/tiskove-zpravy/chuva-v-akci-novy-porad-na-obrazovce-prima-tv/>

¹⁵ O pořadu – Jste to, co jíte | Prima. Prima | iPrima [online]. Copyright © FTV Prima 2003 [cit. 31.07.2020]. Dostupné z: <https://prima.iprima.cz/jste-to-co-jite/o-poradu>

neinvasivní estetické zákroky a podobné věci. Po prvním ročníku se však show již nikdy neopakovala.

V současnosti se na Primě těší velké oblibě kuchařská show „*Prostřeno!*“, která nabízí možnost nahlédnout do kuchyní a domovů soutěžících, ve kterých se čtveřice účinkujících, kteří mezi sebou bodují své výkony a určují tak, kdo z nich se předem zadaných kuchařských výzev zhostil nejlépe, vzájemně hostí. Dalším Reality TV pořadem, který je vysílán již od roku 2007, je „*Jak se staví sen*“. Principem této show je přestavba a modernizace domácností, ve kterých žijí lidé v nouzi. Ti se mohou do castingu přihlásit sami, nebo je mohou nominovat jejich blízcí. Televizní produkce vybírá ty, o kterých se domnívá, že pomoc potřebují nejvíce. Jsou to třeba matky samoživitelky, rodiny zdravotně postižených nebo lidé, které potkalo neštěstí. Na první pohled má tato show charitativní účely, ovšem vzhledem k tomu, jak často jsou zmiňováni sponzoři v podobě rozličných realitních kanceláří a firem, vyrábějících bytové zařízení, má velmi očividně ještě jiný účel. V roce 2020 se také objevil nový docureality pořad „*Tlouštíci*“, zabývající se hubnutím lidí s velkou nadváhou. Nelze však přehlédnout, že se opět jedná o komerční spolupráci s fitness programem „*Cambridge Weight Plan*“, který vystupuje jako sponzor pořadu a na svém webu na jednotlivé epizody odkazuje.¹⁶ Tento dietní program spočívá především v konzumaci předem připravených instantních pokrmů v prášku, což je odborníky většinou zatracovaný způsob redukce hmotnosti, jelikož po návratu k běžné stravě zpravidla opět dochází k nárůstu hmotnosti. Tato poměrně vysoká míra komerce je však velmi častým rysem docureality pořadů, a tak nejde o nic překvapivého.

1.4 Docusoap a příbuzné žánry České televize

Česká televize vznikla oficiálně dne 1. 1. 1992. Jakožto veřejná služba začala od prvního dne své existence vysílat vlastní zpravodajství a během prvních měsíců vytvořila organizační strukturu a programové schéma. Jejím prvním ředitelem byl Ivo Mathé a podstatnou část jeho prvních podřízených tvořili zaměstnanci zaniklé československé televize. Ti s sebou také přinesli základ oné nově vzniklé struktury, jejíž hlavní novinka oproti dřívějším zvyklostem spočívala ve změně přístupu k tvorbě nového obsahu. Dosud bylo zvykem, že existovalo

¹⁶ Pořad *Tlouštíci* na TV Prima | *Cambridge Weight Plan*. *Úvodní stránka* | *Cambridge Weight Plan* [online]. Copyright © 2018 CWP výživové poradenství s.r.o. [cit. 31.07.2020]. Dostupné z: <https://cambridgeweightplan.cz/tloustici/>

velké množství redakcí a poměrně velký aparát dramaturgie, s novými pořádky však velká část zodpovědnosti přešla na jednotlivé tvůrčí skupiny, rozdělené do několika producentů center a studií.¹⁷ Jakožto veřejnoprávní televize je ČT financována především z koncesionářských poplatků. Jejich výše je již roky neměnná a čítá 75 Kč měsíčně. O případném zvýšení tohoto poplatku se mluví již poměrně dlouho, vzhledem k tomu, že by s ohledem na dlouhodobý ekonomický vývoj bylo vhodné. Takový krok je však vázán zákonem, a je proto otázkou politickou. Protože by takové rozhodnutí bylo velkou částí televizních diváků vnímáno jako nepopulární, nikdo se k němu dosud neodhodlal. Tato skutečnost tak do velké míry ovlivňuje tvorbu ČT, protože rozpočet je třeba pečlivě plánovat, aby se zabránilo možnému deficitu.¹⁸

Protože v České republice dlouhou dobu neměly pořady reality TV příliš hojné zastoupení a poté, co se objevily, byly většinou spíše zábavního a bulvárního charakteru, Česká televize se jim jakožto veřejnoprávní televize, usilující o určitou kulturní úroveň, vyhýbala. Změnilo se to teprve v roce 2010, kdy se na obrazovkách poprvé objevil pořad „Ptáčata“, který byl oficiálně propagován jako docusoap. Ten byl v historii české reality TV poměrně průlomový, protože byl považován za vůbec první tuzemskou docusoap.¹⁹ Téma, kterým se zabýval, je poměrně těžké. Dokumentoval životy žáků třídy 2. B z brněnské základní školy, kterou navštěvují pouze romští a sociálně slabší žáci. Tato segregovaná třída vznikla na základě petice nespokojených rodičů, kteří si nepřáli, aby jejich děti navštěvovaly stejnou třídu jako příslušníci zmíněné menšiny. Mezi dětmi tak vznikla jakási kategorizovaná třídní společnost, upozorňující na rozdíly mezi nimi již na první pohled. Šestnáctidílná série mapovala školní rok žáků a poodhalila také leccos z jejich rodinných životů, které jsou mnohdy složité vzhledem k neutěšeným poměrům, v nichž rodiny žijí. Druhá série se poté věnovala životům malých aktérů během doby, kdy navštěvovali třetí až pátou třídu a série poslední se zabývala obdobím jejich dospívání a postupným vstupem do světa dospělých. Ptáčata byla vytvořena poměrně unikátním způsobem, kromě materiálu, zachyceného televizním štábem, totiž obsahují také části, které natočily samy děti pomocí malých videokamer. Výběr témat byl ponechán čistě na nich, a tak mohli diváci poznat, co je pro ně důležité, co jim připadalo

¹⁷ Vznik a první kroky — Česká televize od roku 1993 — Historie — Vše o ČT — Česká televize. *Česká televize* [online]. Copyright © 1996 [cit. 31.07.2020]. Dostupné z: <https://www.ceskatelevize.cz/vse-o-ct/historie/ceska-televize-od-r-1993/vznik-a-prvni-kroky/>

¹⁸ Problém financování — Česká televize od roku 1993 — Historie — Vše o ČT — Česká televize. *Česká televize* [online]. Copyright © 1996 [cit. 31.07.2020]. Dostupné z: <https://www.ceskatelevize.cz/vse-o-ct/historie/ceska-televize-od-r-1993/problem-financovani/>

¹⁹ KOŠŤÁLOVÁ, Soňa. Počátky a rozmach české docusoap. Praha, 2016. 69 s. Bakalářská práce (Bc.) Univerzita Karlova, Fakulta sociálních věd, Institut komunikačních studií a žurnalistiky. Katedra mediálních studií. Vedoucí diplomové práce PhDr. Milan Kruml, str. 56

zajímavé a čím žily v době natáčení. Série se setkala s poměrně velkým ohlasem nejen u nás, ale také v zahraničí. Kromě toho byla oceněna Cenou Gypsy Spirit jako počín roku 2010. Některé díly byly také nominovány na cenu European Civis Media Prize 2011.²⁰

Docusoap sérií má Česká televize na kontě celou řadu. Za zmínku stojí například „*Domeček z karet*” z roku 2014, vyprávějící příběhy tří dospívajících děvčat, která spolu s matkami žijí v azylovém domě pro znevýhodněné maminky. Místní klientky bývají většinou svobodné matky, které často mají nějaký mentální handicap. Jejich děti ale jsou zdravé, a tak je čeká v dospívání nelehký úkol osamostatnění se a nalezení vlastního místa v životě, během kterého jim rodiče nemohou pomoci.²¹ Zajímavá je také o rok starší série „*Navždy svoji*”, která se týkala pro změnu veselejší tematiky. V šesti dílech dokumentovala svatební přípravy, „den D” i několik dní poté tří zcela rozdílných párů. Jedná se o poměrně zajímavou sondu moderních vztahů a jejich mnohdy rozdílného pojetí, které se projeví i v tom, jak si lidé (a v tomto případě především ženy, protože na ně se dokumentaristé zaměřili více) představují svůj svatební den.²² V neposlední řadě je třeba zmínit oblíbenou docusoap sérii rovněž z roku 2013 „*Čtyři v tom*”, sledující osudy rodin, které očekávají narození potomka. Protože je však jedním z hlavních témat této práce, budu se jí věnovat podrobněji v následujících kapitolách.

²⁰ Ptáčata — Česká televize. *Česká televize* [online]. Copyright © [cit. 31.07.2020]. Dostupné z: <https://www.ceskatelevize.cz/porady/10267754387-ptacata/>

²¹ Domeček z karet — Česká televize. *Česká televize* [online]. Copyright © [cit. 31.07.2020]. Dostupné z: <https://www.ceskatelevize.cz/porady/10446128503-domecek-z-karet/8049-o-poradu/>

²² Protagonisté: — Navždy svoji — Česká televize. *Česká televize* [online]. Copyright © [cit. 31.07.2020]. Dostupné z: <https://www.ceskatelevize.cz/porady/10397753566-navzdy-svoji/6724-zdenka-a-ondrej/>

2. Analýza pořadu „Čtyři v tom“

2.1 Popis a obsah pořadu

Populární docusoap České televize „Čtyři v tom“ se poprvé vysílal v roce 2013. Od té doby vznikly čtyři řady, poslední z nich byla odvysílána v roce 2018. Autorky, dokumentaristka Erika Hníková a scénářistka Irena Hejdomá, se rozhodly zdokumentovat části životního příběhu čtyř žen, které právě očekávají potomka. Spolu s filmovým štábem je sledovaly během těhotenství, kolem příchodu potomka na svět a nějakou dobu poté. Každá z účastnic pochází z úplně jiného prostředí a žije zcela jiný život. Prožívaly však totéž, jen každá svým vlastním způsobem. Nebyly jen pasivními účastnicemi natáčení, ale přímo do něj vstupovaly. Měly totiž (podobně jako v některých jiných docusoapech z produkce ČT) k dispozici malé videokamery, pomocí kterých mohly zaznamenávat své videodeničky a komentovat tak to, co se v jejich životech právě odehrávalo.²³

Aktérky natáčení byly vybírány prostřednictvím castingů a zájemkyň se pro první řadu přihlásilo kolem tří stovek. Z nich postupně autorky vybraly čtyři poměrně kontrastní příběhy žen, s nimiž poté následujících devět měsíců strávily čas dokumentováním jejich každodenního života i neočekávaných událostí. Životní zkušenosti vybraných nastávajících matek se hodně liší. Manažerka Věra očekává první dítě a nehodlá se ani po porodu vzdát práce ve vedení své firmy. Farmářka Miki má již dvě dcery a s manželem si přáli ještě chlapečka. Během těhotenství nepřestává kydat hnůj, jezdit s kolečkem a vykonávat celou řadu dalších fyzicky namáhavých prací. Servírka Lucie se má stát svobodnou matkou, otěhotněla totiž po náhodné známosti. Její finanční situace navíc není ideální, a tak má (oprávněné) obavy, zda novou situaci zvládne. Rozvojová pracovnice Petra se zamilovala do Etiopana během svého pracovního pobytu v Africe a po pár měsících vztahu otěhotněla. Kromě toho, že se chystá na novou roli matky, pomáhá svému partnerovi, aby se mohl usadit v České republice a žít zde se svou novou rodinou.²⁴

²³ Čtyři v tom — Česká televize. *Česká televize* [online]. Copyright © [cit. 31.07.2020]. Dostupné z: <https://www.ceskatelevize.cz/porady/10397777701-ctyri-v-tom/6483-o-serialu/>

²⁴ Čtyři v tom — Česká televize. *Česká televize* [online]. Copyright © [cit. 31.07.2020]. Dostupné z: <https://www.ceskatelevize.cz/porady/10397777701-ctyri-v-tom/6490-hrdinky/>

Následující řada přinesla další čtyři příběhy, které nemohly být odlišnější. Přestože přihlášených do castingu bylo oproti první řadě podstatně méně, osudy byly rovněž velmi zajímavé. Byla mezi nimi lesbická matka, žena, vychovávající umírající dcerku, těhotná studentka nebo také rodina, ve které se na mateřskou chystal otec. Metody, se kterými autorky pracovaly, zůstaly nezměněné. Změnu však prožil tvůrčí tým. Režisérka první řady, Linda Kallistová-Jablonská již v polovině natáčení první řady odešla na mateřskou, a věnovat se dětem rozhodla po skončení natáčení také Zuzana Špidlová, která ji nahradila. Režie se tak chopila Markéta Ekrt Válková. Oproti předchozí řadě zde autorky uvažovaly dokonce o pěti hrdinkách, a to z toho důvodu, že si velmi přály natáčet se ženou, která se chystá родit doma. Maminka, kterou si za tímto účelem vybraly, však z projektu na poslední chvíli odešla, neboť se obávala případných postihů své porodní asistentky (v ČR v současné době není legislativně možné, aby certifikovaná porodní asistentka vedla porod jinde, než v nemocnici).

25

Třetí řada série si kladla za cíl věnovat se jiným tématům, než dvě předchozí. Důvodem byla podle autorek jednak snaha prozkoumat také jiné výzvy, které může život rodinám přinést, a dále pak přání diváků, kteří na sociálních sítích čile navrhovali různá témata, která je zajímají. Diváky tedy čekaly příběhy lékařky, která po třicítce očekává první dítě, matky na mateřské, které do stísněné obytné chatky ke dvěma dětem přibudou dvojčata, ženy, která vychovává již tři děti, z toho jedno trpící ADHD a druhé autismem, a nakonec alternativní podnikatelky žijící v Británii, která se chystá své druhé dítě porodit doma.²⁶

Zatím poslední čtvrtá řada pořadu „Čtyři v tom“ přinesla další velkou obměnu tvůrčího týmu. Projektu se chopila scénáristka Iva K. Jestřáblová a spolu s ní dokumentaristka Ivana Pauerová Miloševič. Obě dámy se rozhodly pojmout další ročník oblíbené docusoap trochu jinak, než ty předchozí, které se soustředily poměrně bezvýhradně na roli matek, popřípadě babiček, pokud v dané rodině hodně figurovaly. Čtvrtá řada však přinesla pohled na roli otců v rodinách a kladla si otázku, jak vůbec vypadá současná rodina, jak si v ní partneři dělají jednotlivé povinnosti a co znamená pro muže otcovství. Ve dvou ze čtyř sledovaných rodin

²⁵ Čtyři v tom 2 — Česká televize. *Česká televize* [online]. Copyright © [cit. 31.07.2020]. Dostupné z: <https://www.ceskatelevize.cz/porady/10583121197-ctyri-v-tom-2/7509-pohled-do-zakulis/>

²⁶ Rozhovor s autorkami seriálu — Čtyři v tom 3 — Česká televize. *Česká televize* [online]. Copyright © [cit. 31.07.2020]. Dostupné z: <https://www.ceskatelevize.cz/porady/10935486619-ctyri-v-tom-3/8884-rozhovor-s-autorkami-serialu/>

se novopečení otcové chystali na rodičovskou dovolenou sami, ve zbylých dvou měli velký zájem se do péče a výchovy o potomka osobně zapojit. Potomka na svět před zraky kamer přivedli zdravotní sestra a úředník z Moravy, žena poštovního řidiče čekala své páté dítě, manažerka, jejíž partner je na rodičovské s dvouletým synem, mu měla porodit další dítě. Sama s ním chtěla být doma alespoň tři měsíce, než se vrátí k pracovním povinnostem. V domácnosti po narození dítěte zůstal také muž, jehož starší partnerka podniká na internetu. Společně již vychovávají její čtyřletou dceru z předchozího vztahu, jíž život komplikuje lehké postižení.²⁷

2.2 Struktura a dokumentaristické postupy v pořadu

Každá řada pořadu „Čtyři v tom“ se skládá z šesti epizod, z nichž každá je přibližně 45 minut dlouhá. První díl vždy představí všechny zúčastněné nastávající matky a jejich rodiny. Jejich příběhy jsou zde různě sestříhané tak, aby dobře vynikly kontrasty mezi jejich povahami, prostředím, v jakém žijí a do jaké rodiny se dítě narodí. V díle posledním ženy shrnují, jak se jejich životy s příchodem potomka na svět změnily, a také dochází ke společnému setkání všech účastníků natáčení - autorek, matek, otců i dětí, které během natáčení přišly na svět.

Rozdíly mezi jednotlivými řadami jsou patrné ve středních čtyřech epizodách. Druhá a čtvrtá série v každém z těchto dílů akcentují narození jednoho z dětí, aniž by přitom opomenuly dění v rodinách ostatních. Natočený materiál je však sestříhán tak, aby každý porod proběhl v rámci jiné epizody. V řadě první to velmi pravděpodobně bylo zamýšleno podobně, na začátku druhé i třetí epizody se narodí po jednom miminku, avšak třetí dítě se narodí nečekaně a předčasně rovněž ve třetí epizodě. Je tedy možné, že tím chtěly autorky narušit divákovu očekávání a přiblížit mu tak pocity, s jakými se musela vypořádat rodina, která čekala synův příchod na svět později. Čtvrtá epizoda, ve které se tak nenarodí žádné dítě, se více soustředí na to, jak změnu v životě vnímají otcové dětí. Epizoda pátá poté opět přinese další porod. Třetí řada série se tomuto konceptu vymyká ze všech nejvíce. Po úvodní epizodě přichází díl, který se soustředí nejvíce na to, z čeho mají nastávající matky obavy. Třetí epizoda se týká předčasného porodu dvojčat, epizoda čtvrtá proti sobě staví do kontrastu domácí porod a porod v nemocnici, využívající těch nejmodernějších poznatků medicíny.

²⁷ Čtyři v tom 4 — Česká televize. *Česká televize* [online]. Copyright © [cit. 31.07.2020]. Dostupné z: <https://www.ceskatelevize.cz/porady/11723173216-ctyri-v-tom-4/>

Poslední dítě třetí řady přijde na svět v páté epizodě, po které dojde opět na závěrečné setkání. Tento koncept se však zřejmě tolik neosvědčil, protože čtvrtá, a zatím poslední, řada se navrácí k původnímu členění jednotlivých dílů. Důvodem může být například to, že právě ve třetí řadě dochází k zásadní proměně scénáristické dvojice, a tak mohlo nové duo autorek chtít vyzkoušet nový pohled. V každém případě se však čtvrtá řada navrácí k původnímu konceptu.

Co se způsobu tvorby samotné týče, jsou „*Čtyři v tom*“ velmi komorní záležitostí. Natáčení probíhá většinou v domácím prostředí akterek, kde buď samy mluví o tom, co je u nich zrovna nového, nebo odpovídají na krátké otázky. Někdy se s nimi kameraman vydá například k lékaři, do práce nebo kamkoli je to zrovna potřeba a je to pro vyprávění jejich příběhu zajímavé. Nenatáčí se kontinuálně, jako je tomu zvykem například u reality show, ale s časovými odstupy, epizodicky, jak je typické právě pro žánr ducusoap. Kameraman je přítomen také při porodu. Nepůsobí to ale nijak rušivě a na rodičkách není příliš patrné, že by je to nějak zvlášť ovlivňovalo, což je nejspíš dané tím, že porod je poměrně vypjatou záležitostí, při které se člověk soustředí na úplně jiné věci. Část obsahu jednotlivých epizod byl také vytvořen samotnými účastnicemi, měly totiž možnost natáčet své vlastní videodeníčky a autenticky tak divákům vyprávět žhavé novinky ve chvílích, kdy s nimi zrovna nebyl televizní štáb. Celkově působí celé provedení velmi intimně, na což určitě mělo pozitivní vliv například to, že celý tvůrčí tým byl poměrně malý. Natáčení každé řady například zajišťuje pouze jeden kameraman.

Do projevu hrdinek sérií autorský tým příliš nezasahuje. Někdy jim položí pár otázek, které mají za úkol otevřít prostor pro určité téma, o kterém by mohly mluvit, ale většinou je nechají vyprávět a ukázat to, co se jim samotným zdá důležité. Přestože je tak vyznění pořadu v zásadě pozitivní, nevyhne se divák místy těžkým tématům, jako je nedostatek financí a jiné existenční problémy, nemoc v rodině nebo partnerské potíže. Výsledný dojem je však poměrně vyvážený a působí realisticky. Mezi jednotlivými setkáními štábu a účinkujících žen jsou vždy poměrně velké časové rozestupy, alespoň na základě výsledného střihu (je možné a dokonce pravděpodobné, že natočeného materiálu bylo daleko více). Spíše než jako lineárně vyprávěný příběh působí jednotlivé díly pořadu epizodicky a v každém dalším pokračování se divák dovídá, co se od poslední události. Právě tento prvek dodává „*Čtyřem v tom*“ určitou

atmosféru soap opery, přestože jinak je téma pojato v zásadě spíše seriózně, než bulvárně, jak u docusoapu bývá často zvykem.

2.3 Ohlasy pořadu

Reakce veřejnosti na „Čtyři v tom“ jsou velmi dobré. První řadu sledovalo 392 tisíc diváků a počet zhlédnutí na webu byl v době, kdy do vysílání přicházela řada druhá, krásných 2 267 000.²⁸ Proto nebylo divu, že pokračování začalo vznikat velmi brzy po dokončení první řady. Kromě toho, že produkce hledala další účastnice pořadu, vyzývala na sociálních sítích také k různým doplňkovým interaktivním aktivitám, například sdílení vlastního porodního příběhu divaček. Těch se sešlo mnoho desítek a ty nejzajímavější z nich byly poté odměněny drobnými cenami a zveřejněny na webu pořadu.²⁹ Zdá se tedy, že tvorba této show byl od České televize velmi dobrý tah, zvláště přihlédneme-li k tomu, že již byly odvysílány čtyři řady, což je největší počet, který kdy kterýkoli docusoap české veřejnoprávní televize měl.

Recenzí sice není k dispozici příliš mnoho, ale například recenze serveru totalfilm.cz koresponduje s tím, co bylo řečeno výše: *“Není divu, že předchozí série získala tolik příznivců na sociálních sítích. Téma je dobrým tahem i z marketingového hlediska. Jak už bylo řečeno, matky na mateřské dovolené jsou jednou z nejvíce aktivních sociálních skupin na internetu.”*³⁰ Kladně jsou zde hodnoceny i takové detaily, jako například znělka nebo graficky poutavě zpracované titulky. Jako pozitivní je také hodnocen například fakt, že pro řadu členů štábu bylo téma aktuální i v osobním životě. Kupříkladu Jana Podskalská pro deník.cz uvedla: *“Pozitivně se na tvorbě projektu podepsal nejspíš fakt, že během natáčení se i členům štábu, včetně režisérky Lindy Jablonské, narodily čtyři děti. Klíčové bylo ovšem to, že se filmařkám podařilo získat důvěru všech žen – neboť díky jejich otevřenosti přináší projekt často hodně intimní zповědi.”*³¹

²⁸ Čtyři v tom 2 — Česká televize. *Česká televize* [online]. Copyright © [cit. 31.07.2020]. Dostupné z: <https://www.ceskatelevize.cz/porady/10583121197-ctyri-v-tom-2/7509-pohled-do-zakulisi/>

²⁹ Čtyři v tom 2 — Česká televize. *Česká televize* [online]. Copyright © [cit. 31.07.2020]. Dostupné z: <https://www.ceskatelevize.cz/porady/10583121197-ctyri-v-tom-2/7610-pribehy-divacek/>

³⁰ Recenze | Čtyři v tom 2 jsou jako návyková droga - s každým dílem roste chuť - Totalfilm.cz. *Totalfilm.cz - Recenze, trailery, festivaly, reportáže, televize, celebrity, osobnosti. Vše ze světa filmu a televize. Totalfilm, seriózní filmový portál pro filmového fanouška* [online]. Copyright © 2020 [cit. 31.07.2020]. Dostupné z:

<https://www.totalfilm.cz/2014/02/recenze-ctyri-v-tom-2-jsou-jako-navykova-droga-s-kazdym-dilem-roste-chut/>

³¹ Čtyři v tom: Všední i magické chvíle čtyř žen - Deník.cz. *Deník.cz - informace, které jsou vám nejbližší* [online]. Copyright © [cit. 31.07.2020]. Dostupné z: <https://www.denik.cz/film/ctyri-v-tom-vsedni-i-magicke-chvile-ctyr-zen-20130112.html>

Pro zajímavost ještě zmíním, že na otevřeném serveru CSFD.cz mají „Čtyři v tom” hodnocení 73 % a nachází se tak v červených číslech. Vzhledem k tomu, že se jedná o server, kde může psát recenze prakticky kdokoli, je pochopitelně nutné jej brát s určitou rezervou, na druhou stranu je ale zajímavé podívat se, jaké myšlenky se v hodnoceních opakují. Zajímavé například je, že narozdíl od dvou výše zmíněných recenzí nalézá tamější komunita výrazně více negativ. Nejčastěji se divákům nelíbí výběr protagonistek, nebo dokonce samotná forma zpracování tématu jako docusoap, poněvadž se domnívají, že takové typy pořadů se pro veřejnoprávní televizi nehodí.³² Navzdory velkým ohlasům zatím nejsou veřejně dostupné informace o tom, že by Česká televize v brzké době plánovala natáčení páté řady „Čtyři v tom”. Zatím tedy lze projekt považovat za ukončený.

3. Analýza pořadu “Malé lásky”

3.1 Popis a obsah pořadu

“*Malé lásky*” jsou docusoap televize Nova, který se začal vysílat v roce 2017. Jeho ústředním tématem jsou porody v České republice. Každá epizoda sleduje tři ženy během pobytu v porodnici FN Plzeň, kde právě přivádí dítě na svět. Většinu z nich sledují od jejího příjmu na oddělení až po okamžik samotného porodu. Od prvního uvedení na televizní obrazovky byly dosud odvysílány tři řady a na únor roku 2020 bylo plánováno natáčení již čtvrté série. Ta by měla být odvysílána pravděpodobně na podzim.

Co se autorského týmu týče, režie se zhostil Radovan Šíbrt, který má na kontě několik cestopisů nebo hudebních klipů. Jako dokumentarista natočil zatím pouze dva krátkometrážní snímky „*Domácí násilí*” (2007) a „*Manželství Roberta a Gábiny*” (2005). Scénář tvořili Jan Gebert, autor dokumentu o slovenské mládežnické domobraně „*Až přijde válka*” a Bruno Hájek, zatím nepříliš známý autor. Pro všechny z nich je to první docusoap a možná i první velký projekt na televizní úrovni.³³

³² Čtyři v tom (TV seriál) (2013) | ČSFD.cz. [online]. Copyright © 2001 [cit. 31.07.2020]. Dostupné z: <https://www.csfd.cz/film/327356-ctyri-v-tom/komentare/>

³³ Malé lásky (TV pořad) (2017) | ČSFD.cz. [online]. Copyright © Archiv TV Nova [cit. 31.07.2020]. Dostupné z: <https://www.csfd.cz/film/533367-male-lasky/prehled/>

Aktérky se do všech řad mohly hlásit pomocí online formuláře. Jedinou podmínkou bylo, aby byly ochotné родit ve FN Plzeň a aby měly termín porodu v období, pro které bylo plánováno natáčení. Svou účast si mohly kdykoli rozmyslet, takže jim nehrozily žádné sankce pro případ, že by se nakonec rozhodly se projektu neúčastnit nebo by například předčasně porodily v jiné nemocnici. Pokud se ale zúčastnily, dostaly finanční odměnu. V první řadě to bylo 30 tisíc korun, ve druhé byla suma zvýšena dokonce na 50 tisíc korun, jak uvedla pro magazín Ona Dnes producentka série Radka Váchalová.³⁴

Skladba protagonistek pořadu je velice různorodá. Diváci mohou vidět jak mladé prvorodičky, tak zkušené matky, které čekají již několikátého potomka. Jsou mezi nimi zastoupeny všechny možné sociální skupiny od nezletilých studentek přes ženy na mateřské až po ženy nejrůznějších povolání, nalezneme ve výběru kadeřnice, prodavačky, ale také třeba lékařku nebo porodní asistentku, která ve zmíněné porodnici sama pracuje.

3.2 Struktura a dokumentaristické postupy v pořadu

Struktura jednotlivých epizod je velmi jednoduchá. V každé z nich jsou zaznamenány postupně tři porody, které jsou prostříhány tak, aby se v rámci příběhu každé nastávající matky odehrávalo něco trochu jiného a aby byl zachován dramatický oblouk. Při seznámení s novou účastnicí je vždy určitý prostor věnován ještě předem natočenému medailonku, vzniklému v průběhu těhotenství. Žena a většinou její partner, případně nějaký člen rodiny, se v něm krátce představí, často vypráví například o tom, jak se seznámili, a za jakých okolností se rozhodli přivést na svět dítě. Někdy se během sestříhaného porodu objeví ještě krátké rozhovory s příbuznými nebo přáteli, například prarodiče se podělí o to, jak se těší na nové vnouče, přátelé budoucích rodičů sdílí nějaký společný zážitek, který má ukázat, jak dobří rodiče z páru budou, a tak podobně. Struktura není pokaždé stejná - rozhovory a stříhy se neobjevují přesně ve stejné minutě epizody, uspořádání je spíše situační. Většinou však platí, že nejprve se prostor věnuje jedné ženě a dítěti, zbývající dva porody jsou více prostříhané mezi sebou a obvykle se jedná o ty více dramatické. Většinou se také první dítě narodí ještě před reklamní pauzou během vysílání, zbývající dvě teprve poté.

³⁴ O epidural si řekly jen dvě maminky, říká producentka Malých lásek (online), 2018, (zdroj ze dne 28. 10. 2018), dostupné z https://www.idnes.cz/onadnes/vztahy/male-lasky-porod-narozeni.A181026_102821_deti_job

V plzeňské porodnici dostal štáb k dispozici prostory pro zřízení serverovny a uskladnění techniky. Poté bylo na oddělení rozmístěno celkem 34 kamer - některé na vrátnici, na chodbách, dále na dvou porodních pokojích a také na jednom operačním sále pro případ, že by jej během natáčení bylo třeba. Všechny byly umístěny tak, aby je štáb mohl obsluhovat mimo místo, kde ženy rodily, aby byla co nejvíce zachována jejich intimita. Kromě zvukaře, který matkám a jejich doprovodu připínal při nástupu do porodnice mikroporty, tak se štábem prakticky nepřišly do styku. Natáčelo se po celou dobu porodu, což mohlo trvat různě dlouho, od pár desítek minut až po desítky hodin. Veškerý natočený materiál poté bylo nutné sestříhat, aby celý příběh zabral pouze kolem čtvrt hodiny.³⁵

Kromě hlavního pořadu jsou k dispozici v online verzi ještě doplňkové materiály v podobě pořadu „*Jak se máte, malé lásky?*“ Každý díl má v průměru pouhých několik minut a mapuje další osudy zúčastněných rodin a především narozených dětí. Členové štábu rodinu navštíví, přinesou dárky pro nejmenšího a během toho jim zpravidla položí několik otázek. Kromě toho jsou na webu show dostupné různé rozhovory například s lékaři nebo porodními asistentkami, které se na natáčení podílely. Ty jsou zveřejňovány také na facebookové stránce, kterou sleduje 52 tisíc lidí.

Vstupů ze strany štábu je na první pohled patrné minimum. Většinu posouvání dějového oblouku zajišťuje střih, informace o účinkujících se dovídáme z medailonků. Jen zřídka můžeme slyšet voice-over, což je jakýsi mluvený komentář, popisující dění na obrazovce.³⁶ Je typický jinak spíše pro dokumenty, který některé situace uvádí do kontextu v případě, že by nebylo na první pohled zřejmé, co se na obrazovce právě děje. Tento fakt vytváří skutečně dojem podobný soap operám z lékařského prostředí, až je někdy těžké si uvědomit, že se skutečně jedná o reálné situace a nikoli o fikci. Není nouze o dramatické situace, ale jejich naprostá většina končí dobře. Komplikované porody se obrátí v dobré, děti jsou až na výjimky zdravé, matky rovněž. Malou šmouhou na dokonalém štěstí z narození dítěte jsou někdy rodinné poměry, jako příklad lze uvést epizodu, v níž se budoucí otec zřekne potomka prostřednictvím SMS zprávy, ale takové situace jsou spíše ojedinělé. Celkové vyznění „*Malých lásek*“ je tedy jednoznačně pozitivní.

³⁵ Malé lásky se opět rodí pod dohledem kamer - Plzeňský deník. *Plzeňský deník - informace, které jsou vám nejbliž* [online]. Copyright © [cit. 31.07.2020]. Dostupné z: https://plzensky.denik.cz/zpravy_region/male-lasky-se-opet-rodí-pod-dohledem-kamer-20180212.html

³⁶ STRACHOTA, Karel, PORYBNÁ, Tereza a Helena ZAJÍCOVÁ, ed. *Základy dokumentárního filmu*. Praha: Člověk v tísni, 2012. ISBN 978-80-87456-24-8., str. 29

3.3 Ohlasy pořadu

Názory na show „*Malé lásky*” jsou lehce rozporuplné a dalo by se říci, že rozdělují společnost na dva tábory. Zjednodušeně lze situaci popsat zhruba tak, že zatímco část diváků si cení zejména pozitivní atmosféry a milého tématu pořadu, část druhá považuje zobrazování skutečného porodu za něco, co je nevhodné. Porod podle některých diváků je příliš intimní. Kromě toho se najdou i ti, kterým se nelíbí postupy plzeňské porodnice.

Co se týká čísel, jsou velmi uspokojivá. Epizody první řady sledovalo v průměru kolem 700 tisíc diváků. V roce 2017, kdy se vysílala, se dokonce stala nejsledovanějším počinem dokumentárního typu. Nejtypičtějším divákem byla nepříliš překvapivě žena mezi 25 a 34 lety. Z těchto divaček si mělo pořad vybrat dokonce 63 %.³⁷

Kladně hodnotí pořad například známá kritička Mirka Spáčilová. Líbí se jí věrohodnost účastníků, nerušivá práce štábu a také dobře provedený casting. Zatímco v jiných show tohoto typu jsou často vybíráni co nejbizarnější účastníci ve snaze šokovat znužené publikum, v *Malých láskách* vystupuje většinou zkrátka vzorek obyčejných lidí napříč populací, kteří neprovádějí žádné nepřístojnosti, ale prožívají jednu z nejpřirozenějších situací vůbec, narození dítěte. Zmiňuje také, že ačkoli rodičky na pokraji sil, případně jejich doprovod, občas vypustí z úst různé vulgární výrazy, na rozdíl od jiných televizních projektů to zde nepůsobí nevhodně ani přehnaně, ale naopak zcela autenticky a na místě vzhledem k tomu, co aktuálně prožívají.³⁸

V souvislosti s *Malými láskami* jsou často zmiňována i určitá negativa. Některé diváky tato negativa pobouřila natolik, že na jejich základě vznikl otevřený dopis řediteli FN Plzeň, ministru zdravotnictví a profesním organizacím, který byl zveřejněn prostřednictvím serveru [petice.com](https://www.petice.com), kde se k němu podpisem bylo možné připojit. Hlavním důvodem této kritiky je přístup zdravotníků k vedení porodů. Do těch prý příliš zasahují, ačkoli by mohly probíhat více přirozeně, což je v rozporu se světovým trendem v porodnictví a doporučením, která vydává například WHO. Kromě toho podle autorů dopisu vrhá pořad na porodnictví špatné

³⁷ PRVNÍ DOJMY: Nova se vytáhla. Její *Malé lásky* unesou i sprosté slovo (online), 2017, (zdroj ze dne 11. 8. 2017), dostupné z https://www.idnes.cz/kultura/film-televize/male-lasky-nova.A170810_153711_filmvideo_spm

³⁸ Porody jen pro ženy? Omyl, na *Malé lásky* se dívají i hasiči u piva(online), 2017, (zdroj z 6. 9. 2017), dostupné z https://www.idnes.cz/kultura/film-televize/male-lasky-nova.A170905_175549_filmvideo_spm/

světlo a podsouvá ženám myšlenku, že bez četných zásahů zvenčí není možné porodit dobře. Mezi petenty je například Česká ženská lobby, Hnutí za aktivní mateřství, Česká asociace dul nebo hnutí Nesehnutí. Podpisů se sešlo 1698. Není to tedy přímo závratné číslo, na druhou stranu na daném serveru nepatří k nejmenším a poukazuje na to, jak část společnosti smýšlí.³⁹

4. Srovnání pořadů „Čtyři v tom“ a „Malé lásky“

Po důkladném seznámení se s oběma počiny mohu nyní konečně přistoupit k jejich srovnání. Jedním z hlavních cílů mé práce je oba docusoapy porovnat a určit, v čem se přístupy tvůrců odlišují, pokud téma pořadu bude podobné, jako je tomu v tomto případě. Pokusím se odpovédět také na druhou otázku, kterou jsem se zabývala – má na nalezené rozdíly vliv to, že jeden natáčela veřejnoprávní a druhý soukromá televizní stanice?

4.1 Rozdíly mezi pořady

„Čtyři v tom“ a „Malé lásky“ jsou docusoapy, jejichž cílem je ukázat, jak se změni životy žen (potažmo celých jejich rodin) poté, co přijde na svět dítě. Oba chtějí ukázat, jak budoucí matky tyto okamžiky prožívají a jak odlišné přístupy k těhotenství, porodu i mateřství mohou mít. Tím však výrazné podobnosti v podstatě končí. Pojetí je totiž velmi rozdílné.

Autoři „Čtyř v tom“ se více soustředí na postupný vývoj příběhů a kontrasty mezi nimi. Proto si pro každou řadu vyberou pouze čtyři ženy, se kterými se schází po dobu několika měsíců. Zachytí tak jejich těhotenství, přípravu na příchod potomka, porod i několik týdnů po něm. Výhodou tohoto přístupu je především fakt, že diváci mohou postupně získat k aktérkám vztah a více se s nimi případně identifikovat. Samotný okamžik zrození však nedostává tolik prostoru jako v „Malých láskách“, které zaujaly postup opačný. V každé epizodě se divák setká se třemi novými hrdinkami, kterých již pořadem prošly desítky. O jejich životě před dítětem se dovídá jen z krátkého medailonku, případně doplňkových informací a videí na webu pořadu. Většina prostoru, který daná žena v show má, patří samotnému porodu. Ve všech epizodách tedy vidíme více méně totéž, jen pokaždé prožito trochu jiným způsobem.

³⁹ Malé lásky - otevřený dopis FN Plzeň, ministru zdravotnictví a profesním organizacím - Petice.com. *Petice Online - Petice.com* [online]. Dostupné z: https://www.petice.com/male_lasky_-_otevreny_dopis_fn_plze_ministru_zdravotnictvi_a_prof

Také způsob, jakým oba tvůrčí týmy přímo tvoří obsah svých show, se poměrně výrazně liší. Ve „Čtyřech v tom“ je použita takzvaná observační metoda, známá spíše z tvorby dokumentů. Spočívá v tom, že štáb do dění, které zaznamenává, co možná nejméně zasahuje a nechává jeho naprostou většinu na aktérech natáčení. Tvůrčí tým skutečně nijak zvlášť neovlivňuje, co se bude v pořadu dít, jen občas klade účastnicím otázky. Za určitou formu ovlivnění výsledku lze samozřejmě do určité míry považovat také střih, tomu se ale v rámci tohoto žánru nedá vyhnout.

Tvůrci „Malých lásek“ však postupují odlišně. Zaměřují se pouze na specifickou část události kolem očekávání potomka a tou je samotný porod. Kromě toho ženy nesledují v prostředí, které by si samy na základě vlastního uvážení zvolily, ale v totožné porodnici, kde působí tentýž personál a jsou k dispozici stále stejné porodní pokoje. Prostředí je tedy přímo uzpůsobené natáčení. Plzeňská porodnice také nebyla vybrána náhodou. Důvodem bylo moderní prostředí a její umístění v nové budově, které na rozdíl od historických budov umožnilo umístění techniky, a to včetně stavebních úprav.⁴⁰

Jak vyplývá z výše uvedeného, markantní rozdíly nalezneme také v technickém provedení natáčení obou show. „Čtyři v tom“ točí stále totožný malý štáb, ve kterém je pouze jeden kameraman a zvukař. Se ženami se setkává pokaždé v jiném prostředí a pouze v předem stanovené dny, kdy mají s autory pořadu smlouvené schůzky. Samotné natáčení trvá zhruba půl roku, v rodině se natáčí v průměru jednou měsíčně po dobu dvou dní. Tyto dny jsou předem naplánované, stejně jako to, co konkrétně se bude točit.⁴¹ Výhodou takového přístupu je například poměrně malá technická náročnost a také to, že štáb má možnost se s jednotlivými aktérkami lépe seznámit a díky tomu určit, jaké motivy jsou pro jejich konkrétní příběh důležité. Kromě toho není nutné, aby byl štáb neustále v pohotovosti. „Malé lásky“, jak již bylo řečeno výše, mají k dispozici poměrně velké technické zázemí a výběr ze záznamů několika kamer, které mohou sestřihávat do jednoho celku. Protože je zde účastnic větší množství a porody probíhají v podobném termínu, musí být štáb k dispozici po celé dva

⁴⁰ O epidural si řekly jen dvě maminky, říká producentka Malých lásek (online), 2018, (zdroj ze dne 28. 10. 2018), dostupné z https://www.idnes.cz/onadnes/vztahy/male-lasky-porod-narozeni.A181026_102821_deti_job

⁴¹ Často kladené otázky (a odpovědi) — Čtyři v tom 3 — Česká televize. Česká televize [online]. Copyright © [cit. 31.07.2020]. Dostupné z: <https://www.ceskatelevize.cz/porady/10935486619-ctyri-v-tom-3/10293-casto-kladene-otazky-a-odpovedi/>

měsíce, kdy natáčení probíhá.⁴² Výroba epizod probíhá „sériově“, tedy stále znovu se natáčí prakticky totožný děj s různými obměnami, ale zato časově intenzivněji. Větší technické zázemí, více příprav a členů štábu s sebou přináší také finanční náročnost. V tomto ohledu sice nejsou k dispozici čísla, avšak „*Malé lásky*“ působí na první pohled dražším dojmem.

4.2 Manipulace s realitou v pořadech

Žánr docusoap sice má společné rysy s klasickým dokumentem, na rozdíl od něj je však pro něj důležitý zábavní prvek pořadu a určitá seriálová dramatičnost a bulvárnost. Z toho důvodu je pro něj často nezbytné upravit realitu tak, aby byla poutavější, akčnější a zábavnější. Některé pořady to dělají nápadněji, jiné méně očividně, nevyhnou se tomu však nejspíš žádné z nich.

„*Čtyři v tom*“ působí na první pohled věrohodně a velmi blízko dokumentu. Přesto i zde nalezneme určité zkreslení. Protože jsou aktérky vybírány tak, aby působily vzájemně co nejvíce kontrastně, soustředí se v jejich příbězích autoři na určité motivy, které jsou pro ně klíčové, čemuž odpovídají také otázky, které jsou v průběhu natáčení účinkujícím kladeny. Je to například sociální znevýhodnění, nemoc, problémy ve vztazích, vícečetné těhotenství, ale celá řada dalších. Přestože tak zobrazení života dané ženy vypadá uceleně a pravdivě, vidí divák jen ty části, které se hodí do předem zvoleného konceptu. Svým způsobem limitující je také počet účastnic, který nikdy nevystihne všechny typy matek, ale jen jejich část. Pochopitelně se jedná jen o určitý průřez populací, ale kdyby nastávajících matek v každé řadě bylo více, než jen čtyři, působil by výsledný obraz o něco plastičtěji.

Autoři „*Malých lásek*“ ohýbají realitu o poznání více. Se ženami totiž nepracují v jejich přirozeném prostředí, ale všechny je soustřeďují ve stejné porodnici. V zásadě bychom mohli říci, že zatímco „*Čtyři v tom*“ se v mnoha rozdílných příbězích snaží najít určitý jednotící prvek, „*Malé lásky*“ se pokouší různorodé ženy napasovat do totožné šablony. Kdyby si všechny zúčastněné matky vybraly porodnici dle svého uvážení, viděli bychom zcela rozdílné postupy lékařů a personálu, rozdílné zázemí nemocnic a jejich vybavení. Tvůrci této show však vybrali moderní porodnici, poskytující v rámci ČR poměrně nadstandardní komfort, který rozhodně není samozřejmostí.

⁴² Malé lásky se opět rodí pod dohledem kamer - Plzeňský deník. *Plzeňský deník - informace, které jsou vám nejbliž* [online]. Copyright © [cit. 31.07.2020]. Dostupné z: https://plzensky.denik.cz/zpravy_region/male-lasky-se-opet-rodí-pod-dohledem-kamer-20180212.html

Porodnice FN Plzeň nabízí samostatné moderní porodní pokoje s vlastním sociálním zařízením, relaxační vanou, porodním i klasickým lůžkem a dalšími příjemnými vymoženostmi. Doprovod rodičky zde může být po celou dobu přítomen, pochopitelně vyjma rizikových situací, které vyžadují akutní lékařský zákrok.⁴³ Standardní pokoje na šestinedělí jsou dvou až třílůžkové, nadstandardní poté jednolůžkové. Oba typy pokojů mají vlastní sociální zařízení. Všechny jsou moderně zařízené a zrekonstruované.⁴⁴ Divačky tak mohou snadno získat dojem, že takto příjemné a pohodlné prostředí je při porodu samozřejmost. Po prostudování nabídek různých českých porodnic se však ukáže, že tomu tak zdaleka není. Kupříkladu v pražské porodnici Všeobecné fakultní nemocnice je samostatný porodní pokoj k dispozici pouze jeden, všechny ostatní porody probíhají na jednom sále v porodních boxech, které jsou odděleny pouze příčkami a zatahovacími dveřmi. Sociální zařízení mají všechny společné.⁴⁵ Rozdílné bývají pochopitelně i přístupy personálu. Zatímco některá zdravotnická zařízení jsou otevřená i alternativnějším metodám, jiná postupují striktně podle konvenčních medicínských doporučení, liší se ochota k individuálnímu přístupu, technické zázemí a další detaily. To ale v show divák neuvidí.

Dalším prvkem, který je pro tento typ show obvyklý, je více či méně skrytá reklama. V „*Malých láskách*“ není patrná přímo v hlavní části pořadu, avšak v doplňkových materiálech, dostupných na internetu, dostávají rodiny dárkové balíčky s výrobky „*Fred a Flo*“, které prodává obchodní řetězec Tesco. Určitou formou propagace mohla být jistě i volba jedné jediné porodnice, se kterou budou tvůrci pořadu spolupracovat. Zde se však jedná spíše o spekulaci, protože z dostupných zdrojů nelze ověřit, jak moc zásadní roli to hrálo. V případě „*Čtyř v tom*“ jsem nijak markantní vliv reklamy, která by byla na první pohled patrná, nepozorovala.

4.3 Vliv veřejnoprávní a komerční sféry

Že zpracování jednoho tématu ve dvou různých docusoapech je na první pohled velmi rozdílné, je nyní již zřejmé. Je to však náhoda, nebo je zde skutečně souvislost s tím, že

⁴³ Fakultní nemocnice Plzeň, Porodní sál (online), (zdroj z 31. 7. 2020), dostupné z <https://gpk.fnplzen.cz/node/292>

⁴⁴ Fakultní nemocnice Plzeň, Oddělení šestinedělí (online), (zdroj z 31. 7. 2020), dostupné z <https://gpk.fnplzen.cz/node/291>

⁴⁵ Porodní sály – www.apolinar.cz. www.apolinar.cz – *Responsive Medical Health WordPress Theme* [online]. Copyright © apolinar.cz [cit. 31.07.2020]. Dostupné z: <https://www.apolinar.cz/home/porodnice/3934-2/>

„Čtyři v tom“ vznikli pod taktovkou veřejnoprávní České televize, zatímco „Malé lásky“ vytvořila soukromá TV Nova?

Hlavní rozdíl mezi oběma show tkví v přístupu k vyprávění příběhu. Zatímco ve „Čtyřech v tom“ je kladen hlavní důraz na dlouhodobé pozorování účastnic a autoři se snaží se dostat „pod povrch“ a poznat je hlouběji, autoři „Malých lásek“ sází spíše na dramatické situace, hledání společného prvku v rozdílných lidských osudech a na určitou míru bulvárnosti.

Odlíšnosti je možné pozorovat také v technické a pravděpodobně i s tím související finanční náročnosti natáčení. Souvislost s typem televize, která daný pořad vysílá, je zde podle mého názoru je poměrně očividná. Důvodů je hned několik.

„Čtyři v tom“ je série, která byla vysílána na kanále ČT2, který se obvykle věnuje zejména dokumentární, publicistické a do jisté míry naučné oblasti. V tomto případě, stejně jako v případě předchozích docusoapů, byl zaznamenán relativně velký divácký úspěch, co se čistých čísel týká. Jak již bylo uvedeno výše, první epizody „Čtyř v tom“ sledovalo kolem 393 tisíc diváků. To není špatný výsledek, ale na „Malé lásky“ se dívalo diváků dokonce kolem 700 tisíc. Když však uvážíme, že ČT2 má menší sledovanost než TV Nova - za rok 2019 měla 4,27 % oproti 20,41 % hlavního kanálu Novy⁴⁶, poměrově můžeme vidět, že rozdíl mezi sledovaností daných pořadů není tolik markantní, jako poměr mezi celkovou sledovaností daných kanálů. Jednoduše řečeno, i přesto, že se na ČT2 dívá výrazně méně lidí, než na TV Nova, rozdíl ve sledovanosti obou docusoapů není tak velký, jak by možná někdo očekával.

Česká televize tak nejspíš poměrně dobře dokázala odhadnout, co její diváky zaujme. Vzhledem k tomu, na jaké pořady jsou její diváci zvyklí, se volba observačního přístupu a snaha o zachování alespoň rámcové objektivitě ukázala jako dobrý tah. Forma docusoapu je něco trochu jiného, dá se říci oddechového, ale z obvyklého schématu v tomto konkrétním případě nevybočuje ještě tolik, aby byl divák úplně zmatený a odradilo ho to. Také TV Nova, která je již výrazně zkušenější, co se týče různých typů Reality TV, dokázala naplnit očekávání svých příznivců. S docusoapem, ve kterém převažuje dokumentární přístup, by dost možná podobného úspěchu nedosáhla, ale díky tomu, že „Malé lásky“ mají mnoho rysů

⁴⁶ Často kladené otázky (a odpovědi) — Čtyři v tom 3 — Česká televize. *Česká televize* [online]. Copyright © [cit. 31.07.2020]. Dostupné z: <https://www.ceskatelevize.cz/porady/10935486619-ctyri-v-tom-3/10293-casto-kladene-otazky-a-odpovedi/>

soap oper, na jaké jsou tamější diváci zvyklí, jako například seriál z lékařského prostředí „*Ordinace v růžové zahradě*“ (který dokonce vzdáleně svým vizuálním pojetím připomíná prostředí moderní plzeňské porodnice), jedná se bezpochyby o dobrý tah.

Také co se finanční nákladnosti týká, jsou zde patrné určité vlivy, které poukazují na to, že typ televize sehrál významnou roli. „*Čtyři v tom*“ nepatří svým provedením mezi nejnáročnější pořady, co se výdajů týká. Důvodů to může mít víc. Prvním z nich je fakt, že vzhledem k poměrně nízké sledovanosti ČT2 by bylo příliš riskantní do série investovat větší množství peněz. Stačilo by málo, aby její diváčkou základnou byla show přijata chladněji a v takovém případě by se jednalo o zbytečnou investici. Krom toho se ani nejedná o hlavní kanál České televize, takže nelze automaticky očekávat, že přitáhne velkou pozornost. Oproti tomu „*Malé lásky*“, vysílané na hlavním kanále během prime-time, jsou poměrně hodně motivované k tomu, aby přilákaly co nejvíc diváků. Mají také jednodušší pozici v tom, že diváci TV Nova jsou na podobné pořady více zvyklí a její cílovou skupinou je divák 15–54 let, což je chápáno jako mladší publikum. Oproti tomu ČT2 zaznamenává větší úspěchy v kategorii 15+, která zahrnuje také starší diváky.⁴⁷

V souvislosti s financemi je zde ještě jeden faktor, který může hrát roli v tom, proč TV Nova do pořadu investovala víc. Na rozdíl od veřejnoprávní České televize, která každoročně vybírá koncesionářské poplatky jakožto hlavní zdroj příjmů⁴⁸ a tudíž nemusí nutně všechny její pořady být výrazně ziskové, komerční televizní stanice jsou v tomto ohledu více motivované k tvorbě zisku, který pochází hlavně z reklamy a prodeje přístupu k placeným kanálům kabelové televize.⁴⁹ S tím souvisí například to, že již odvysílané epizody „*Čtyř v tom*“ jsou volně dostupné v internetovém archivu, zatímco pro zhlédnutí „*Malých lásek*“ mimo vysílání je třeba zaplatit si členství na streamovací službě televize Nova Voyo, nebo zjevná spolupráce s obchodním řetězcem Tesco, který poskytuje nejen dárky pro rodiny v pořadu narozených dětí, ale třeba také ceny do soutěží, probíhajících na sociálních sítích show.⁵⁰ Nejen, že je v pořadu k vidění více zjevné reklamy, než ve „*Čtyřech v tom*“. TV

⁴⁷ Nová cílová skupina 15-69: Jaké výsledky přináší? | MediaGuru. *Homepage* | *MediaGuru* [online]. Copyright © 2020 [cit. 31.07.2020]. Dostupné z: <https://www.mediaguru.cz/clanky/2015/08/nova-cilova-skupina-15-69-jake-vysledky-prinasi/>

⁴⁸ Základní informace o ČT — Vše o ČT — Česká televize. *Česká televize* [online]. Copyright © 1996 [cit. 31.07.2020]. Dostupné z: <https://www.ceskatelevize.cz/vse-o-ct/zakladni-informace-o-ct/>

⁴⁹ TV Nova loni zvýšila zisk téměř o třetinu na 571 mil. Kč | MediaGuru. *Homepage* | *MediaGuru* [online]. Copyright © 2020 [cit. 31.07.2020]. Dostupné z: <https://www.mediaguru.cz/clanky/2019/08/tv-nova-loni-zvysila-zisk-temer-o-tretinu-na-571-mil-kc/>

⁵⁰ Facebook, Malé lásky (online), 2019, (zdroj z 24. 9. 2020), dostupné z <https://www.facebook.com/malelasky/posts/2453158548260380/>

Nova do propagace také výrazně více investovala, kupříkladu si po celém Česku zaplatila velkoplošné billboardy.

Nyní se tedy pokusím znovu shrnout hlavní rozdíly v přístupu veřejnoprávní a soukromé televize k tvorbě pořadů typu docusoap . Hlavní odlišnost spatřuji především v tom, že veřejnoprávní televize není ze své podstaty tolik tlačena k velkému zisku z pořadu a docusoap pro ni netvoří hlavní bod programu. Nemusí se tedy tolik uchýlovat k bulvárním prvkům a snažit se za každou cenu o senzaci, ale naopak si může dovolit držet se v rámci žánru blíže k dokumentu, než k nekonečným seriálům. Zároveň však k větším investicím do tohoto typu programu, poněvadž je to téma, které je pro veřejnoprávní televizi stále spíše okrajové. Toto a také snaha o udržení určité úrovně programu je nejspíš důvodem, proč do se podobných projektů Česká televize nepouští příliš často, ačkoli když už na to dojde, setkávají se spíše s úspěchem.

Oproti tomu komerční televizní stanice, které se na zábavní pořady orientují daleko více, se nemusí tolik obávat nezájmu diváků, kteří na jejich kanálech takový program očekávají a často přímo vyhledávají. Vzhledem k tomu, že své příjmy mají do určité míry “méně jisté”, musí daleko větší úsilí věnovat tomu, aby naplnily očekávání publika, které vyhledává především dramatické, popřípadě šokující situace, seriály ze života a hrdiny, se kterými se může identifikovat. Z toho důvodu se musí více věnovat reklamě, ale také se celkovým přístupem soustředí spíše na kvantitu a akční prvky v pořadu, než na hlubší analýzy tématu. Také není ze své podstaty tolik tlačena k objektivitě. Poutavý příběh je zde důležitější, než reálná informační hodnota.

Závěr

Podrobná analýza obou projektů „*Čtyři v tom*“ a „*Malé lásky*“, která zahrnovala jak pozorné zhlédnutí pořadů, tak hlubší studium žánru samotného a podobných televizních show, mi přinesla poměrně jednoznačnou odpověď na to, zda se zmíněné docusoapy nějak liší a zda na případné rozdíly má vliv to, že jeden z nich vznikl ve veřejnoprávní a druhý v soukromé televizi. Ukázalo se, že ačkoli je téma velice podobné, lze s ním naložit více způsoby, kde osobnost a vkus autorů není zdaleka jediný faktor. Vliv na televizní zábavní tvorbu tohoto druhu má jak typické publikum daného kanálu a jeho zaměření, tak cíle, které uvedením show televize sleduje. Je velký rozdíl, pokud se jedná o zábavní pořad vedlejšího kanálu, který má odlehčit jindy spíše vážný program, a pokud je cílem vytvořit trhák, určený pro prime-time kanálu hlavního.

Tuto analýzu považuji za přínosnou především z toho důvodu, že jsem v českém prostředí nenašla autora, který by se dosud o takové srovnání pokoušel. Důvodem je nejspíš hlavně to, že docusoapy obecně nevzniká v porovnání se zahraničím v našem prostředí příliš mnoho, a tak neexistuje příliš mnoho příkladů toho, kdy se veřejnoprávní a soukromá televizní stanice věnují takto podobnému tématu. Jak ukázalo studium žánru v České republice, soukromé televizní stanice se tématu navíc věnují výrazně častěji než veřejnoprávní, což bude patrně způsobeno tím, že žánr jako takový nemá v našem kulturním okruhu tak dlouhou tradici, jako je tomu v jiných státech, zejména těch anglofonních, a v očích veřejnosti často mívá lehce pejorativní nádech, jak jsme měli možnost vidět na základě diváckých recenzí uvedených výše.

Je možná škoda, že tomu tak je, protože podle mého názoru by takováto odlehčená forma zobrazování reality mohla být pro velkou část diváků přístupnější než dokument, který je obecně považován za vážnou a intelektuální záležitost. Kromě toho dlouhodobé trendy ukazují spíše na to, že lidé stále méně čtou a informace chtějí vstřebávat co možná nejdynamičtější a nejstručnější formou, což je patrně kromě narůstající oblíbenosti online médií třeba ve zpravodajství. V něm nalezneme stále více živých vstupů, externích moderací,

obrazového materiálu a prostoru, který je poskytován divákům, mají možnost pomoci všemožných aplikací přispět vlastními reportážemi. Akce, drama a jistá interaktivita jsou také důležitými prvky docusoapu, proto si myslím, že tato forma předávání informací by mohla být poměrně úspěšnou, pokud by dostávala více prostoru a zároveň by nesklouzla do kategorie bulváru. To už je ovšem jiné téma, které by nejspíš vydalo na zcela samostatnou práci.

Téma této práce tedy zdaleka nepokládám za vyčerpané. Napadá mě celá řada dalších otázek, kterými by bylo zajímavé se zabývat kromě těch, které jsem již zmínila výše. Jistě přínosné by bylo například srovnání s tématicky blízkými show ze zahraničí, které se rovněž týkají příchodu dětí na svět, nebo obecné srovnání množství vzniklých docusoapů ve veřejnoprávních a soukromých televizích za hranicemi. Jedná se však o témata, která svým rozsahem převyšují kapacitu této práce.

Summary

Detailed analysis of both projects “Čtyři v tom” and “Malé lásky”, which included careful watching the shows and deep study of genre itself and other related TV shows, brought me straightforward answer on matter of differences between mentioned docusoaps produced by public and commercial TV respectively. Theme itself, being close to similar in both shows, can be done in more than one way and personality and taste of it’s makers is not the only factor so far. Audience, type and goals TV station is pursuing have influence on TV entertainment of this kind. There are huge differences if the TV show is product of supporting channel, with ambition to enlight more serious programme, or if it's prime time show for mainstream channel.

I consider this analysis useful mostly because I did not find any author in czech environment, who would be trying to make such a comparison. The reason for this is probably low number of docusoaps being made in Czech Republic in comparison with other countries, so there is not many of them covering similar theme made by both public and commercial TV. My study of the genre revealed that private TVs are much more interested in it than the public one, which is probably caused by lack of long tradition the genre enjoys in english speaking

countries, any by pejorative tint in the eyes of public, as seen in audience reviews mentioned above.

In my opinion it is pity, because this lightened form of showing the reality may be more acceptable for general public than documentary itself, often considered too serious and intellectual. Moreover, long term trends show us that people tend to read less and they want to get their information in more dynamic and brief way, as is seen in online media news popularity. Live inputs, external moderations, splendid of visual material, space for viewer's inputs and reports via various applications are all popular trends in journalism. This action, drama and certain interactivity are also important parts of docusoaps, so I think they have great potential to become successful form of sharing information, if they can get more space and stay more away from "tabloid" forms and themes. This is, however, different topic to be covered by some other academic work.

I do not consider the topic of this paper to be completely covered. There are still many interesting questions to be answered, some of them mention above. It would be useful to compare czech show with those from different countries also dealing with childbirth, or to generally compare docusoaps made by public and private TV abroad. Unfortunately, all this exceeds the capacity of my paper.

Použitá literatura

REIFOVÁ, Irena a kol. : Slovník mediální komunikace, Vyd. 1, Praha 2004, Portál, 328 stran, ISBN 80-7178-926-7

OUELLETTE, Laurie. *A companion to reality television*. Malden, MA: Wiley-Blackwell, 2014. ISBN 9781118599624.

ORLEBAR, Jeremy : Kniha o televizi, Vyd.1, Praha 2012, AMU Praha, 226 stran, ISBN 978-80-7331-246-6

STRACHOTA, Karel, PORYBNÁ, Tereza a Helena ZAJÍCOVÁ, ed. *Základy dokumentárního filmu*. Praha: Člověk v tísní, 2012. ISBN 978-80-87456-24-8.

Bakalářská práce

KOŠŤÁLOVÁ, Soňa. Počátky a rozmach české docusoap. Praha, 2016. 69 s. Bakalářská práce (Bc.) Univerzita Karlova, Fakulta sociálních věd, Institut komunikačních studií a žurnalistiky. Katedra mediálních studií. Vedoucí diplomové práce PhDr. Milan Kruml

Elektronické zdroje:

Docusoap | MediaGuru. *Homepage | MediaGuru* [online]. Copyright © 2020 [cit. 31.07.2020]. Dostupné z:

<https://www.mediaguru.cz/slovník-a-mediatypy/slovník/klicova-slova/docusoap/>

Natočto! (TV pořad) (1999) | ČSFD.cz. [online]. [online]. Dostupné z:

<https://www.csfd.cz/film/259866-natocto>

Tak neváhej a toč! (TV pořad) (1995) | ČSFD.cz. [online]. Copyright © Archiv České televize [cit. 31.07.2020]. Dostupné z:

<https://www.csfd.cz/film/262814-tak-nevahej-a-toc/prehled/>

Železný postavil tiskárnu na peníze, které ho zničily. Nova má zlatá léta za sebou, (online) 2012, (zdroj ze dne 31. 1. 2012), dostupné na <https://byznys.ihned.cz/zpravodajstvi-cesko/c1-54567970-zelezny-postavil-tiskarnu-na-penize-ktere-ho-znicily-nova-ma-zlata-leta-za-sebou>

Výměna manželek (TV pořad) (2005) | ČSFD.cz. [online]. Copyright © Archiv TV Nova [cit. 31.07.2020]. Dostupné z: <https://www.csfd.cz/film/250934-vymena-manzelek/prehled/>

Druhá šance startuje na Nově už na konci února. Cyklus příběhů ze života lidí (online), 2009, (zdroj z 5. 2. 2009), dostupné z <https://web.archive.org/web/20090209154743/http://www.mediashow.cz/clanek/Druha-sance-startuje-na-Nove-uz-na-konci-unora-Cyklus-pribehu-ze-zivota-lidi>

Druhá šance Novy léčí těžké životy plastikou a kadeřníkem (online), 2009, (zdroj z 26. 2. 2009), dostupné z https://www.idnes.cz/kultura/film-televize/druha-sance-novy-leci-tezke-zivoty-plastikou-a-kadernikem.A090226_115229_filmvideo_jaz

Historie společnosti | iPrima. *iPrima – Je na co se dívat* [online]. Copyright © FTV Prima 2003 [cit. 31.07.2020]. Dostupné z: <https://www.iprima.cz/o-spolecnosti/historie-spolecnosti>

Trosečník (TV pořad) (2006) | ČSFD.cz. [online]. Copyright © Archiv TV Nova [cit. 31.07.2020]. Dostupné z: <https://www.csfd.cz/film/253486-trosecnik/prehled/>

CHŮVA V AKCI – NOVÝ POŘAD NA OBRAZOVCE PRIMA TV - Lupa.cz. *Lupa.cz - server o českém Internetu* [online]. Copyright © 1998 [cit. 31.07.2020]. Dostupné z: <https://www.lupa.cz/tiskove-zpravy/chuva-v-akci-novy-porad-na-obrazovce-prima-tv/>

O pořadu – Jste to, co jíte | Prima. *Prima* | *iPrima* [online]. Copyright © FTV Prima 2003 [cit. 31.07.2020]. Dostupné z: <https://prima.iprima.cz/jste-to-co-jite/o-poradu>

Pořad Tloušťici na TV Prima | Cambridge Weight Plan. *Úvodní stránka* | *Cambridge Weight Plan* [online]. Copyright © 2018 CWP výživové poradenství s.r.o. [cit. 31.07.2020].

Dostupné z: <https://cambridgeweightplan.cz/tloustici/>

Vznik a první kroky — Česká televize od roku 1993 — Historie — Vše o ČT — Česká televize. *Česká televize* [online]. Copyright © 1996 [cit. 31.07.2020]. Dostupné z: <https://www.ceskatelevize.cz/vse-o-ct/historie/ceska-televize-od-r-1993/vznik-a-prvni-kroky/>

Problém financování — Česká televize od roku 1993 — Historie — Vše o ČT — Česká televize. *Česká televize* [online]. Copyright © 1996 [cit. 31.07.2020]. Dostupné z: <https://www.ceskatelevize.cz/vse-o-ct/historie/ceska-televize-od-r-1993/problem-financovani/>

Ptáčata — Česká televize. *Česká televize* [online]. Copyright © [cit. 31.07.2020]. Dostupné z: <https://www.ceskatelevize.cz/porady/10267754387-ptacata/>

Domeček z karet — Česká televize. *Česká televize* [online]. Copyright © [cit. 31.07.2020]. Dostupné z:

<https://www.ceskatelevize.cz/porady/10446128503-domecek-z-karet/8049-o-poradu/>

Protagonisté: — Navždy svoji — Česká televize. *Česká televize* [online]. Copyright © [cit. 31.07.2020]. Dostupné z:

<https://www.ceskatelevize.cz/porady/10397753566-navzdy-svoji/6724-zdenka-a-ondrej/>

Čtyři v tom — Česká televize. *Česká televize* [online]. Copyright © [cit. 31.07.2020].

Dostupné z: <https://www.ceskatelevize.cz/porady/10397777701-ctyri-v-tom/6483-o-serialu/>

Čtyři v tom — Česká televize. *Česká televize* [online]. Copyright © [cit. 31.07.2020].

Dostupné z: <https://www.ceskatelevize.cz/porady/10397777701-ctyri-v-tom/6490-hrdinky/>

Čtyři v tom 2 — Česká televize. *Česká televize* [online]. Copyright © [cit. 31.07.2020].

Dostupné z:

<https://www.ceskatelevize.cz/porady/10583121197-ctyri-v-tom-2/7509-pohled-do-zakulisi/>

Rozhovor s autorkami seriálu — Čtyři v tom 3 — Česká televize. *Česká televize* [online].

Copyright © [cit. 31.07.2020]. Dostupné z:

<https://www.ceskatelevize.cz/porady/10935486619-ctyri-v-tom-3/8884-rozhovor-s-autorkami-serialu/>

Čtyři v tom 4 — Česká televize. *Česká televize* [online]. Copyright © [cit. 31.07.2020].

Dostupné z: <https://www.ceskatelevize.cz/porady/11723173216-ctyri-v-tom-4/>

Čtyři v tom 2 — Česká televize. *Česká televize* [online]. Copyright © [cit. 31.07.2020].

Dostupné z:

<https://www.ceskatelevize.cz/porady/10583121197-ctyri-v-tom-2/7610-pribehy-divacek/>

Recenze | Čtyři v tom 2 jsou jako návyková droga - s každým dílem roste chuť - Totalfilm.cz.

Totalfilm.cz - Recenze, trailery, festivaly, reportáže, televize, celebrity, osobnosti. Vše ze světa filmu a televize. Totalfilm, seriózní filmový portál pro filmového fanouška [online].

Copyright © 2020 [cit. 31.07.2020]. Dostupné z:

<https://www.totalfilm.cz/2014/02/recenze-ctyri-v-tom-2-jsou-jako-navykova-droga-s-kazdym-dilem-roste-chut/>

Čtyři v tom: Všední i magické chvíle čtyř žen - Deník.cz. *Deník.cz - informace, které jsou vám nejbliž* [online]. Copyright © [cit. 31.07.2020]. Dostupné z:

<https://www.denik.cz/film/ctyri-v-tom-vsedni-i-magicke-chvile-ctyr-zen-20130112.html>

Čtyři v tom (TV seriál) (2013) | ČSFD.cz. [online]. Copyright © 2001 [cit. 31.07.2020].

Dostupné z: <https://www.csfd.cz/film/327356-ctyri-v-tom/komentare/>

Malé lásky (TV pořad) (2017) | ČSFD.cz. [online]. Copyright © Archiv TV Nova [cit.

31.07.2020]. Dostupné z: <https://www.csfd.cz/film/533367-male-lasky/prehled/>

O epidural si řekly jen dvě maminky, říká producentka Malých lásek (online), 2018, (zdroj ze dne 28. 10. 2018), dostupné z

https://www.idnes.cz/onadnes/vztahy/male-lasky-porod-narozeni.A181026_102821_deti_job

Malé lásky se opět rodí pod dohledem kamer - Plzeňský deník. *Plzeňský deník - informace, které jsou vám nejbliž* [online]. Copyright © [cit. 31.07.2020]. Dostupné z:

https://plzensky.denik.cz/zpravy_region/male-lasky-se-opet-rodí-pod-dohledem-kamer-20180212.html

PRVNÍ DOJMY: Nova se vytáhla. Její Malé lásky unesou i sprosté slovo (online), 2017, (zdroj ze dne 11: 8. 2017), dostupné z

https://www.idnes.cz/kultura/film-televize/male-lasky-nova.A170810_153711_filmvideo_spm

Malé lásky - otevřený dopis FN Plzeň, ministru zdravotnictví a profesním organizacím - Petice.com. *Petice Online - Petice.com* [online]. Dostupné z:

https://www.petice.com/male_lasky_-_oteveny_dopis_fn_plze_ministru_zdravotnictvi_a_prof

Porody jen pro ženy? Omyl, na Malé lásky se dívají i hasiči u piva(online), 2017, (zdroj z 6. 9. 2017), dostupné z

https://www.idnes.cz/kultura/film-televize/male-lasky-nova.A170905_175549_filmvideo_spm/

Často kladené otázky (a odpovědi) — Čtyři v tom 3 — Česká televize. *Česká televize* [online]. Copyright © [cit. 31.07.2020]. Dostupné z:

<https://www.ceskatelevize.cz/porady/10935486619-ctyri-v-tom-3/10293-casto-kladene-otazky-a-odpovedi/>

Fakultní nemocnice Plzeň, Porodní sál (online), (zdroj z 31. 7. 2020), dostupné z <https://gpk.fnplzen.cz/node/292>

Fakultní nemocnice Plzeň, Oddělení šestinedělí (online), (zdroj z 31. 7. 2020), dostupné z <https://gpk.fnplzen.cz/node/291>

Porodní sály – www.apolinar.cz. *www.apolinar.cz – Responsive Medical Health WordPress Theme* [online]. Copyright © apolinar.cz [cit. 31.07.2020]. Dostupné z: <https://www.apolinar.cz/home/porodnice/3934-2/>

Nová cílová skupina 15-69: Jaké výsledky přináší? | MediaGuru. *Homepage | MediaGuru* [online]. Copyright © 2020 [cit. 31.07.2020]. Dostupné z: <https://www.mediaguru.cz/clanky/2015/08/nova-cilova-skupina-15-69-jake-vysledky-prinasi/>

Základní informace o ČT — Vše o ČT — Česká televize. *Česká televize* [online]. Copyright © 1996 [cit. 31.07.2020]. Dostupné z: <https://www.ceskatelevize.cz/vse-o-ct/zakladni-informace-o-ct/>

TV Nova loni zvýšila zisk téměř o třetinu na 571 mil. Kč | MediaGuru. *Homepage | MediaGuru* [online]. Copyright © 2020 [cit. 31.07.2020]. Dostupné z: <https://www.mediaguru.cz/clanky/2019/08/tv-nova-loni-zvysila-zisk-temer-o-tretinu-na-571-mil-kc/>

Facebook, Malé lásky (online), 2019, (zdroj z 24. 9. 2020), dostupné z <https://www.facebook.com/malelasky/posts/2453158548260380/>

Teze bakalářské práce

SCHVÁLENO

ANO. M/ 17.6.
19

Institut komunikačních studií a žurnalistiky FSV UK Teze BAKALÁŘSKÉ diplomové práce													
TUTO ČÁST VYPLŇUJE STUDENT/KA:													
Příjmení a jméno diplomantky/diplomanta: Alžběta Šemrová	Razítko podatelny: <table border="1"> <tr> <td colspan="3"> Univerzita Karlova Fakulta sociálních věd </td> </tr> <tr> <td>Došlo dne:</td> <td>31-05-2019</td> <td>-1-</td> </tr> <tr> <td>Čj:</td> <td>345</td> <td>Příloh:</td> </tr> <tr> <td>Přidělena:</td> <td></td> <td></td> </tr> </table>	Univerzita Karlova Fakulta sociálních věd			Došlo dne:	31-05-2019	-1-	Čj:	345	Příloh:	Přidělena:		
Univerzita Karlova Fakulta sociálních věd													
Došlo dne:		31-05-2019	-1-										
Čj:		345	Příloh:										
Přidělena:													
Imatrikulační ročník diplomantky/diplomanta: 2017													
E-mail diplomantky/diplomanta: a.semrova@seznam.cz													
Studijní obor/forma studia: Mediální studia/kombinované studium													
Název práce v češtině: Komparace českých docusoap „Čtyři v tom“ a „Malé lásky“													
Název práce v angličtině: Comparison of Czech Docusoap Series „Ctyri v Tom“ a „Male Lasky“													
Předpokládaný termín dokončení (semestr, akademický rok – vzor: ZS 2012/2013): (diplomovou práci je možné odevzdat nejdříve po dvou semestrech od schválení tezí) LS 2019/2020													
Základní charakteristika tématu a předpokládaný cíl práce (max. 1000 znaků): V práci se budu zabývat dvěma televizními pořady z českého prostředí, spadajícími do žánru „docusoap“. Jedná se o seriál České televize „Čtyři v tom“ a seriál televize Nova „Malé lásky“. Obě díla dokumentují osudy rodin, do kterých se má co nevidět narodit dítě. Přístupují k tomu však různými způsoby. Cílem práce je porovnat přístupy autorů k tvorbě formátu vzhledem k faktu, že jeden z nich je vytvořen veřejnoprávní a druhý komerční televizí. Teoretická část se bude zabývat vymezením žánru samotného a jeho charakteristikou, dále pak prostředím televizí, ve kterých oba cykly vznikly. Praktická část poté bude obsahovat samotnou analýzu obou pořadů a jejich srovnání. Nabízí se zde také možnost dalšího srovnání s podobnými pořady ze zahraničí.													
Předpokládaná struktura práce (rozdělení do jednotlivých kapitol a podkapitol se stručnou charakteristikou jejich obsahu): Úvod – seznámení s tématem a hlavními otázkami, na které práce hledá odpověď 1. Kapitola: Docusoap v českém prostředí – kapitola vymezí žánr, v rámci kterého se bude celá práce pohybovat, a dále nastíní jeho vývoj v ČR a aktuální trendy. Zabývat se bude také jednotlivými televizemi, které se v rámci tohoto žánru angažují, ať už vysíláním přejatých show, nebo tvorbou vlastních. 2. Kapitola: Analýza pořadu „Čtyři v tom“ - tato kapitola představí docusoap České televize a podrobně se bude zabývat jeho obsah, formu zpracování a použité metody dokumentace osudů jednotlivých aktérů. Zřetel bude brát také na vyjádření autorů série. 3. Kapitola: Analýza pořadu „Malé lásky“ – stejně jako předchozí kapitola, bude se také tato zabývat formou, zpracováním a použitými metodami dokumentace osudů jednotlivých aktérů. Také tady nebudou													

chybět případná dohledatelná vyjádření tvůrců seriálu.

4. Kapitola:

Srovnání pořadů - Kapitola bude shrnovat poznatky z předchozích analýz a porovnávat je mezi sebou. Zřetel bude brán zejména na to, zda odhalené rozdíly mohou být způsobeny také tím, že se v jednom případě jedná o dílo veřejnoprávní televize a ve druhém tvorbu televize komerční.

Závěr

Vymezení zpracovávaného materiálu (např. konkrétní titul periodika a období jeho analýzy):

- **Čtyři v tom (2013 – 2018)**, 1. – 4. řada, Irena Hejdrová, Linda Kallistová Jablonská
- **Malé lásky (2017)**, Radovan Šíbrt

Postup (technika) při zpracování materiálu:

Kvalitativní analýza

Základní literatura (nejméně 5 nejdůležitějších titulů k tématu a způsobu jeho zpracování; u všech titulů je nutné uvést stručnou anotaci na 2-5 řádků):

- **POSTMAN, Neil; Ubavit se k smrti, Praha 2010, Mladá fronta a.s., druhé, opravené vydání, 208 stran, ISBN 978-80-204-2206-4, předmluva Irena Reifová**

Knihy mediálního teoretika Postmana se zabývají televizním věkem a působením nových druhů médií na člověka a jeho prožívání. Řadu důsledků přitom považuje spíše za negativní. Zamýšlí se také nad budoucností televize jako takové.

- **ŠTOLL, Martin, Doc. Mga. Ph.D.: Zahájení televizního vysílání, Zrození televizního národa, Vyd.1, Praha 2011, nakladatelství Havran s.r.o., 208 stran, ISBN 978-80-87341-06-3**

Publikace pojednává o historii televize v Československu a jejím vývoji, než dospěla do dnešní podoby nezávislého média. Zabývá se jak kulturními aspekty tohoto vývoje, tak vlivem politického dění na televizi.

- **REIFOVÁ, Irena a kol. : Slovník mediální komunikace, Vyd. 1, Praha 2004, Portál, 328 stran, ISBN 80-7178-926-7**

Slovník se soustřeďuje zejména na základní pojmy vyskytující se v neznámějších komunikačních teoriích, zabývající se vztahem médií a společnosti.

Jednotlivá hesla mapují různé vědy, které souvisejí s mediální komunikací (psychologii komunikace, sémiotiku, sociologii), vysvětlují však také pojmy týkající se sdělovacích prostředků a sociální komunikace.

- **Základy dokumentárního filmu, Praha 2012, Člověk v tísni, o. p. s. Praha, ISBN: 978-80-87456-24-8**

Poměrně stručná publikace objasňuje především základní pojmy, co se dokumentaristického řemesla týče. Vznikla původně pro účely filmového festivalu dokumentárního filmu „Jeden svět“, a proto je její role spíše doplňková, obsahuje v zásadě znalostní minimum.

- **ŠTROBLOVÁ, Soňa: Film a televize jako audiovizuální zprostředkování světa; Filmová a televizní dramaturgie a programová skladba, Vyd.1, Praha 2009, Univerzita J. A. Komenského**

Praha, 164 stran, ISBN 978-80-86723-73-0

Publikace popisuje ve velké šíři formy a prostředky vizuální komunikace a uvádí tak svět současných audiovizuálních médií do širšího historického rámce i specifických kontextů. Ve značné šíři se zabývá vývojem filmové řeči a jejích vyjadřovacích prostředků a posléze zrození a rozšíření nového masového média televize.

- **ORLEBAR, Jeremy : Kniha o televizi, Vyd.1, Praha 2012, AMU Praha, 226 stran, ISBN 978-80-7331-246-6**

Kniha prezentuje autorův pohled na televizní praxi, který je doplněn teoretickým zamyšlením nad smyslem, účelem, působením a vývojem televizního média. Zabývá se mimo jiné televizní regulací, principem veřejné služby, programovými žánry, specifikem televizního dramatu, postavením televize mezi ostatními současnými médii, ale také psaním scénáře, produkcí, vybavením televizního studia, prací v televizi.

Diplomové práce k tématu (seznam bakalářských, magisterských a doktorských prací, které byly k tématu obhájeny na UK, případně dalších oborově blízkých fakultách či vysokých školách za posledních pět let)

- Docusoap - mezi dokumentem a seriálem; adaptace zahraničních postupů v České republice (2014/2015, FSV UK, řešitel skrytý)

- Počátky a rozmach české docusoap (2014/2015, FSV UK, řešitel skrytý)

- Česká varianta žánru docusoap (2016, FF UPOL, Kristýna Šperková)

- Perspektivy rodičovství: Docusoap Čtyři v tom pohledem diváků (2014, FSV UK, Markéta Jindrová)

Datum / Podpis studenta/ky

31.5.2019

TUTO ČÁST VYPLŇUJE PEDAGOG/PEDAGOŽKA:

Doporučení k tématu, struktuře a technice zpracování materiálu:

Nemám další doporučení

Případné doporučení dalších titulů literatury předepsané ke zpracování tématu:

Uvedená literatura dostačuje

Potvrzuji, že výše uvedené teze jsem s jejich autorem/kou konzultoval(a) a že téma odpovídá mému oborovému zaměření a oblasti odborné práce, kterou na FSV UK vykonávám.

Souhlasím s tím, že budu vedoucí(m) této práce.

Kruml Milan

30.5.2019

.....
Příjmení a jméno pedagožky/pedagoga

Datum / Podpis pedagožky/pedagoga

TEZE JE NUTNO ODEVZDAT VYTIŠTĚNÉ, PODEPSANÉ A VE DVOU VYHOTOVENÍCH DO TERMÍNU UVEDENÉHO V HARMONOGRAMU PŘÍSLUŠNÉHO AKADEMICKÉHO ROKU, A TO PROSTŘEDNICTVÍM PODATELNY FSV UK. PŘIJATÉ TEZE JE NUTNÉ SI VYZVEDNOUT V SEKRETARIÁTU PŘÍSLUŠNÉ KATEDRY A NECHAT VEVÁZAT DO OBOU VÝTISKU DIPLOMOVÉ PRÁCE.

TEZE SCHVALUJE GARANT PŘÍSLUŠNÉHO STUDIJNÍHO OBORU.